ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4624 | 2/15 ՄԱՅԻՍ 1901 | ՁՈՐԵՔՇԱԲԹԻ | 25 ՄՈՒՀԱՐԻԷՄ 1319 | ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4624

درعلیه ده غلطه ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les annonces sont reçues à la Direction du Journal "AREVELK,, Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որեւէ գրութիւն պէտք է ուղղել ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ղալաթիայ եւ գաւառներու համար տարեկան	140	Ղրշ
» » » » վեցամսեայ	70	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Յատուկ երկիրներու համար տարեկան	40	Ֆր.
» » » վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի փաթէ կ'ընդունուի, 118 դրուշի փաթէ 100 դրուշի հաշուով։

Ցնդեցեալ թղթատարի Ծախքը բաժանորդաց կը վճարուի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

ՄԵՐ ՆՈՐ ԹԵՐԹՕՆԸ

Մեր այսօրուան թուով կը սկսինք հրատարակել

ԺՈՐԺ ՕՆԷԻ

ՍԱՌԱ ԿՈՄՍՈՒՀԻՆ

անուն վէպը, որուն ճրանսերէնը, իր գտած մեծ ընդունելութեան պատճառաւ, 198 տպագրութեանց արժանացած է։ Հետեւաբար, աւելորդ է նոս ներբողը հիւսել այդ վէպին, որ չափազանց հետաքրքրաւարժ, սրատպոյզ ու շահեկան է միանգամայն։ Ժորժ Օնէ մէկն է այն ճրանսացի վիպագիրներէն, որոնց գրած վէպերը անսովոր հետաքրքրութեամբ կը լափուին վիպասէր ընթերցողներու կողմէ։ Մեր ընթերցողները հմնին պիտի դատեն թէ ՍԱՌԱ ԿՈՄՍՈՒՀԻՆ որքան հմնաստիպ շահագրգիռ վէպ մըն է ու իր տեսակին մէջ եզակի գրեթէ։

ՀԱԿԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հակադրութիւնը (contraste) այն բարերաղդ վերնագիրներէն մէկն է որ ձեռքէ ձեռք չանցաւ տակաւին, հանրային ստացուածք դառնալով մեր թերթերուն համար։ ու եթէ չեմ սխալիր, դայն առաջին անգամ գործածելէս ի վեր, հաւնիս թէ պատուանակից մը փոխ առաւ բացառիկ առթիւ մը։

Ինչո՞ւ այս սեփականութեան իրաւունքի նախանձախնդրութիւնը։ — Նախ անոր համար որ, շարք մը յօդուածներու պատկանելիք վերնագիրդ կը նմանի գըլխարկիդ զոր չպիտի ուզէիր. նոյն իսկ սիրելի բարեկամներուդ գլուխը անցուած տեսնել, այն ատենն յուցադրուելով որ դուն հարկադրուիս ուրիշ մը ճարել։ Ու պէտք է խոստովանիլ թէ ամէն առանէջ աւելի՝ հիմակ է որ մեր լրագրութեան մէջէն կը կատարուի վերնագրի այս փոխառութիւնը՝ որուն դէմ եթէ գանգատի նմանող ակնարկութիւն մը ընես, ապշած երեսդ կը նային, ըսել ուզելու համար մի՛արժէ՛։ Ըստ երեւոյթին, զարմացողները իրաւունք կ'ունենան և քեզի լռել ու համակերպիլ միայն կը մնայ։ Եթէրորդ, մասնաւորապէս ներկայ վերնագիրը երկարածիգ խորհրդածութիւններու և ընդլայնումներու պէտք չձգելու առաւելութիւնը ունի։ կը բաւէ որ անոր ներքեւ չեշտես իրարու հակասող իրողութիւններ՝ որոնք ճիշդ հակառակը ցոյց կը տարուին, ներդաշնակ ու համընթաց։ Եզրակացութիւն մը հանելը ընթերցողին կը մնայ, ինչ որ գրողին համար ալ նուազ հաճոյք չէ։

Վերջին օրերու Ազգային Լուրերուն մէջէն վեր կ'առնեմ ասոնց երկու հատ, որոնք հանրային ընութիւն ունին և ուշադրութիւն գրաւելու արժանի են։ Մէկը Դատաստանական Խորհուրդին շուրջը կը դառնայ ու միւսը, անխուսափելիօրէն, Ուսումնականին։

Կարդացիք անշուշտ որ Դատաստանականին աշխարհական և եկեղեցական անդամներուն միջեւ անհամաձայնութիւն մը ծագած է ամուսնական խնդրի մը վրայ, և՝ այն ատենն սաստիկ՝ որ Վարչութիւնը հարկադրուեցաւ պատուիրակ մը կարգել։ Արդ, քիչ շատ ճշգրիտ գաղափար մը կազմելու համար գործին վրայ, պատեհութիւն կ'ունենամ՝ անցողակի խօսակցութեան մը ձեւին տակ՝ հարցնել Դատաստանական Խորհուրդի լուսիչ և ձեռնհաս մէկ անդամին, թէ սպասուած համաձայնութիւնը գոյացնել կարելի եղա՞ւ արդեօք։

—Դժբաղդաբար ոչ, կը պատասխանէ չեչտով մը որ կատարելապէս անկեղծ ու վստահելի է։ Երկու կողմերէն ո՛չ մէկը տեղի տուաւ, և որովհետեւ անկարելի կ'ըլլար միակ եզրակացութեան մը վրայ համաձայնիլ, իրողութիւնը նոյնութեամբ պիտի տեղեկագրուի Քաղ. Ժողովին, երկու կարծիքները զատ զատ։

Շաբաթը չի բոլորուած, վարչական որոշումներու կարգին մէջ կը կարդանք. «Քաղ. Ժողովոյ պատուիրակը իր քննութիւնն աւարտած ըլլալով ի մասին Դատաստան. Խորհրդոյ եկեղեցական և աշխարհական անդամներուն միջեւ ծագած կարծեաց անհամաձայնութեան, իր տեղեկագիրը ներկայացուց և բերանացի բացատրութիւններ առաւ, ուրիշ Ժողովը հասու եղաւ որ այդ կարծեաց անհամաձայնութիւնը վերջ գտած է. երկու կողմին եզրակացութիւնն ալ նոյնն ըլլալով»։

Եթէ հակադրութիւն մը չէ ասիկայ, ուրեմն լաւագոյն բառ մը ստեղծելու է, անկէ՝ աւելի զօրաւոր ու համապատասխան։

Հարկ չի կայ ըսելու որ Քաղ. Ժողովին պատուիրակը նոյնքան լուսիչ և ձեռնհաս անձնաւորութիւն մըն է որքան Դատաստան. Խ ը հ ո ւ ր դ ի ն անդամը, որոնք զիրար կը հակասեն սա տարբերութեամբ որ, մէկը՝ լրագրական հրատարակութեան ու միւսը բերանացի յայտարարութեան մէջ։ Երկուքն ալ անկեղծ, պարկեշտ և ուղղամիտ ժողովականներ են։

Եւ սակայն հակադրութիւնը հակադրութիւն ըլլալէ չի դադրիր։

Ուսումնական Խորհուրդը վարժապետներու կեանքի ապահովագրութեան ծրագիր մը ունի իր սեղանին վրայ, որուն բոլոր առաւելութիւնը կը կայանայ նորութիւն մը ըլլալուն և առ այժմ չի հրատարակուելուն մէջ։—Թէեւ նախ մտածած պիտի սեպէինք որ լրագրաց հաղորդուելին անոր հիմնական յօդուածները և կարծիքներու փոխանակութիւն կատարուէր հրապարակաւ։ Բայց որովհետեւ ասանկ պարագայի մը մէջ կրնայ երեւան գալ ծրագրին անգործնական հանգամանքը, պարուրեալ (dossier) դուրս չի հանուիր ուր... կը մարթանք որ մնայ մինչեւ վերջը։

Բայց որովհետեւ Ուսումն. Խորհուրդի բոլոր անդամներն ալ նոյն գուրգուրանքը չունին այդ ծրագրին վրայ և հեռաւոր ոչ ալ պատճառ մը՝ անմբռնելի խորհրդապահութեան մը, հետաքրքրութիւն ունեցայ այս վերջիններէն մէկուն հարցնել թէ ինչ օգուտ կը սպասուի այդ ծրագրէն։

—Ապասուած օգուտը, պատասխանեց, չա՛տ մտացածին բան մըն է։ Վարժապետներուն կեանքի ապահովագրութիւնը վերջնապէս սառնձնող ընկերութեան կողմէ —որուն համար մեծակալ ռեխլամ մը պիտի ըլլայ այս յանձնառութիւնը— ըլլալելիք դրամական նուէրը պիտի յատկացուի ուսուցիչներու Հանգստեան (կամ Նպաստի, և կամ՝ Նորագոյն բառով՝ Օգնութեան) Սնտուկին։

Արդ, Օգնութեան Սնտուկ մը հաստատել կ'ուզուի՝ նեղ պարագաներու, կարօտութեան օրերու մէջ նպաստ հայցնելու համար հայ վարժապետներուն, և մեւնոյն ատեն կ'ուզուի հարկադրել կամ հրաւիրել այդ միեւնոյն հայ վարժապետները ամսական առնուազն մէկէն երկու ոսկի վճարել սիւրթայի ո՛ր և է ընկերութեան, որպէս զի անգործութեան օրերու մէջ իրենց օգնելու սահմանուած Սնտուկը պզտիկ բաժին մը ստանայ ի դեմս վրայ ծգուած է քարէ կամարի մը, որ Մէօլէնէն Պուա-լը-Ռուա տանող ճամբուն երկու մասերը իրարու կը միացնէ։ Այդ անառաւէն անցնելով, ճամբան ուղղակի կը տանի դէպ ի պահապանի տուն մը, որուն տանիքին կարմիր կղմինտրները զուարթ պայծառութիւն մը կը սփռեն մեծ ծառերու նեմ կանաչութեան մէջ։ Այդ ճամբան Բանալհէյլի դղեակին ցանկապատին քով ն կ'անցնի. Դղեակը անտառին մէջ մտած մասամբ, խորունկ և լայն փոսերով դատուած է զինքը շրջապատող ծառերէն։ Դարձեալ, ահաբեկ այծեռները ցանկապատին մէջ ցատկելով կ'երթան պտակել և մինչեւ պարտէզին ծաղկաստանները կը հասնին ուր, գիշերը հեշտութեամբ կը ճաշակեն վարդերը։

Այս դղեակը որ Վերածնութեան շրջանին ճարտարապետութեան մէկ հիանալի նմոյշն է, կառուցուած է Ֆրանսուա Ա-ի օրով և Բանալհէյլ անուն կոմսի մը կողմէ, որ Թագաւորին սիրականն էր, և վայելած էր Շարպոլիոն գեղանի կոմսուհիին շնորհները, եթէ հաւատ ընծայուի ժամանակակից քրոնիկներու ըրած պատմութեան։ Պատասխ բակը մտնելու համար պէտք է անցնիլ մեծ տունէ մը, որուն վրայ քանդակուած է եղջերու մը, որ շուներով շրջապատուած ձիաւորի մը կողմէ կը հալածուի։ Այս հրաշակերտը ժէրմէն Բիլօն անուն նշանաւոր քանդակագործի մը ձեռակերտն էր։ և քանի հին տարեկան եղած ատեն չինած էր զայն։ Պատասխ բակին իւրաքանչիւր կողմին վրայ կը բարձրանային յաւելուածական սենեակներ, որոնց մէջ ամբողջ զօրագունդ մը կրնար բնակիլ։ Ընդարձակ աւազանի մը մէջ կը ցցուի Ամֆիթրիթի կառքը զոր տրիտոններ կը քաշեն և որոնց խեղճուելու դէմ կը ժայթքէ։ Սքանչելի վերնագրեալ մը կ'առաջնորդէ քեզ մարմարեայ մը կողմէ, որ Թագաւորին սիրականն էր, և վայելած էր Շարպոլիոն գեղանի կոմսուհիին շնորհները, եթէ հաւատ ընծայուի ժամանակակից քրոնիկներու ըրած պատմութեան։ Պատասխ բակը մտնելու համար պէտք է անցնիլ մեծ տունէ մը, որուն վրայ քանդակուած է եղջերու մը, որ շուներով շրջապատուած ձիաւորի մը կողմէ կը հալածուի։ Այս հրաշակերտը ժէրմէն Բիլօն անուն նշանաւոր քանդակագործի մը ձեռակերտն էր։ և քանի հին տարեկան եղած ատեն չինած էր զայն։ Պատասխ բակին իւրաքանչիւր կողմին վրայ կը բարձրանային յաւելուածական սենեակներ, որոնց մէջ ամբողջ զօրագունդ մը կրնար բնակիլ։ Ընդարձակ աւազանի մը մէջ կը ցցուի Ամֆիթրիթի կառքը զոր տրիտոններ կը քաշեն և որոնց խեղճուելու դէմ կը ժայթքէ։ Սքանչելի վերնագրեալ մը կ'առաջնորդէ քեզ մարմարեայ բակ մը, որուն պատերուն վրայ նկարուած են դիւանչաները բոլոր այն գերդաստաններուն, որոնք կապ ունեցած են Բանալհէյլի ընտանիքին հետ։ Զեղուն վրայ կը նշմարուի դեղեցիկ որմանկար մը որ նիզակաւոր ասպետներ կը ներկայացնէ, որոնք կը կռուին։ Լայն սանդուղ մը առաջին յարկը կ'առաջնորդէ։ Դղեակին կարասիները անգնահատելի արժէք մը ունին և խնամով պահուած ու ճոխացած են ժառանգորդներու կողմէ։ Ժան Կուժոնի քանդակած պահարանները, Պէրնա Բալիսի չինած պնակները և Սէլլիէի մարքան կրող գոհարեղէններ կային դղեակին կարասիներուն մէջ։ Ճաշասրահին ձեղունին վրայ կար Բրիմաթիսի մէկ հիանալի նկարը, որ Եւրոպայի առումը կը ներկայացնէր։ Ընդարձակ սրահին մէկ անկիւնը կը նշմարուի Թիկնաթոռ մը, Ֆրանսական դինանշաններով զարդարուն կերպասով մը պատուած։ Փայտի ոսկեպատ ձող մը դրուած է թիկնաթոռին երկու թեւերուն միջեւ, որպէս զի ոչ ոք կարենայ հոն նստիլ։ Ֆրանսուա Ա., օրին մէկը, հանգչած է այդ թիկնաթոռին մէջ, որսորդութեան մը դադարի միջոցին։ Այդ օրէն ի վեր չէ գործածուած այդ թիկնաթոռը։

Առաջին յարկին մէջ կը գտնուէին ընդունելութեան սենեակները, որոնք իրենց ընդարձակութեամբ ու ցուրտ կերպարանքովը հնութեանց թանգարաններու կը նմանին, և ուր, հանդիսաւոր օրերու առեն միայն մարդ կը մտնէ։ Յետոյ դղեակին վրայ մաս մը աւելցուցաւ, որ սիրուն շինուածք մըն է Վէրսայլի Թրիանոնի ճաշակով։

Շարլ – Պէրնար – Ամէտէ կոմսը 1812ին ծնած, իր դերդաստանին յետին շառաւիղն ու իր տաճի ամէնէն գեղեցիկ մարդէրէն մէկն էր։ Բանըմէկ տարեկանին որբ մնալով, կոմսը ահագին հողային հարստութիւն մը տիրացած էր։ բայց փոխանակ հեշտ հաճոյքներու հետամտելու, Սէն – Սիրի զինուորական վարժարանը մտաւ։ Պատուաբեր ատիճանով մը ելաւ վարժարանէն ու իրը դեր-սեղակալ հիւսարներու գունդի մը մէջ մտաւ։ 1830ի դէպքերը Պուրպոնեներու անկումը յառաջ բերած էին։ բայց կոմսը որ անձնական յարաբերութիւն ունէր Օրլէանի ընտանիքին իշխաններուն հետ, այն ատենի կուսակցութիւններուն չմասնակցեցաւ։ Օրլէանի դուքսին բարեկամն ու ընկերը եղաւ, որուն արուեստագիտական ճաշակներուն և վայելչութեան ինքն ալ հաղորդակից եղաւ։

(Շարունակելի)

—)(1)(—

ԺՈՐԺ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐԸ

ՍԱՌԱ ԿՈՄՍՈՒՀԻՆ

Մէլէօն հասնելէ առաջ՝ Սէն գետը բլրակներու մէջէն սեղմուած կը հոսի։ Բլրակներէն մէկը, ծիծաղկոտ, դալարաւէտ ու արեւոտ, հարաւակողմը կը գրաւնուի և մերձակայ գիւղերու սպիտակ տուներուն ստուերները կը ցոլացնէ ջուրերուն մէջ։ Միւս բլրակը, հիւսիսային կողմին վրայ. Ֆոնդենպլոյի անտառին ծառերովը ծածկուած, խիտ. ցուրտ եւ քիչ մըն ալ տխուր երեւոյթ մը ունի։

(Շարունակելի)

ԴԱՏԱՍՏԱՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ՄԷՋ

ԶՕԼԱ ԵՒ ԻՐ ԴՊՐՈՑԸ

Ս.

Պ. Զօլա, որ այնքան հանրաբար ծանօթ է գաղափարազուրկ վէպերու, ինչպէս կը կոչէ ինքը, ա՛յն վէպերը որ յարգական սէրեր կը տանին սիրահարները անուրջի պաշտելի աշխարհին մէջ, ինչ կրնայ խորհիլ. բացի իրմէ, նկարագրուած այն կրայոյզ խանդաղատանքին մասին, զոր Պ. տը Կնդուռ կու տայ իր անգլիացիին ողբերգակ դերասանուհիին նկատմամբ, գրեթէ ստուգացած տարփականութիւն. հեշտասէր միացում կաղտային մէջ, ֆիզիքական սէր գաղափարաբերութեան մէջ. և ա՛լ չեմ գիտեր ինչեր զոր զանց կ'ընեմ թերթողին (*)։ Լամոն տը Կնդուռ կը յաւակնի նկարագրել ժամանակակից անգլիացի մը, թատերական արուեստագիտուհի մը նոյնպէս մեր ժամանակին վերաբերող, բարիշեան կեանքէն դէպքեր, այսինքն այն ամէն բաները զոր կրնար դիտած ըլլալ և որոնք պէտք էին ծանօթ ըլլալ իրեն բայց ինչ որ կը պատմէ ինքը ա՛յնքան անհաւատալի, անկարելի, աննախորդ է, որ միայն ուսերնիս վեր պիտի թօթուէինք այդ տեսակ ազայական առասպելի մը համար։ Այսպէս, առասպելախօսը որ մեզ կը տանի հրեշտակներու, սուրբերու ընկերութեան մը մէջ, ցոյց կու տայ մեզի առողջ ու պնդակազմ գիւղացիներ ու գեղկուհիներ, որոնց ողջ իրականութիւնը բնաւ չէ զրկուած ոսկեդօծ թիզոթէ փառասակներէն՝ չարաճճիօրէն դրուած իրենց գլխուն վրայ, մինչդեռ իրապաշտը որ կ'ուզէ մեզ փոխադրել բարիշեան կեանքին ու բարիշեաններուն մէջ, ծածանել կու տայ մեր աչքին առջեւ անմարմին ուրուականներ, սիկառներու ծխահիւսքեր, ճահիճի մառախուղներ ու ոսմի հրայրքներ, որոնք նաև զուրկ են իրականութիւն ստանալէ, որովհետեւ կը ջանայ զանոնք հմայական բակ մը, որուն պատերուն վրայ նկարուած են դիւանչաները բոլոր այն գերդաստաններուն, որոնք կապ ունեցած են Բանալհէյլի ընտանիքին հետ։ Զեղունին վրայ կը նշմարուի դեղեցիկ որմանկար մը որ նիզակաւոր ասպետներ կը ներկայացնէ, որոնք կը կռուին։ Լայն սանդուղ մը առաջին յարկը կ'առաջնորդէ։ Դղեակին կարասիները անգնահատելի արժէք մը ունին և խնամով պահուած ու ճոխացած են ժառանգորդներու կողմէ։ Ժան Կուժոնի քանդակած պահարանները, Պէրնա Բալիսի չինած պնակները և Սէլլիէի մարքան կրող գոհարեղէններ կային դղեակին կարասիներուն մէջ։ Ճաշասրահին ձեղունին վրայ կար Բրիմաթիսի մէկ հիանալի նկարը, որ Եւրոպայի առումը կը ներկայացնէր։ Ընդարձակ սրահին մէկ անկիւնը կը նշմարուի Թիկնաթոռ մը, Ֆրանսական դինանշաններով զարդարուն կերպասով մը պատուած։ Փայտի ոսկեպատ ձող մը դրուած է թիկնաթոռին երկու թեւերուն միջեւ, որպէս զի ոչ ոք կարենայ հոն նստիլ։ Ֆրանսուա Ա., օրին մէկը, հանգչած է այդ թիկնաթոռին մէջ, որսորդութեան մը դադարի միջոցին։ Այդ օրէն ի վեր չէ գործածուած այդ թիկնաթոռը։

Առաջին յարկին մէջ կը գտնուէին ընդունելութեան սենեակները, որոնք իրենց ընդարձակութեամբ ու ցուրտ կերպարանքովը հնութեանց թանգարաններու կը նմանին, և ուր, հանդիսաւոր օրերու առեն միայն մարդ կը մտնէ։ Յետոյ դղեակին վրայ մաս մը աւելցուցաւ, որ սիրուն շինուածք մըն է Վէրսայլի Թրիանոնի ճաշակով։

Շարլ – Պէրնար – Ամէտէ կոմսը 1812ին ծնած, իր դերդաստանին յետին շառաւիղն ու իր տաճի ամէնէն գեղեցիկ մարդէրէն մէկն էր։ Բանըմէկ տարեկանին

ՆՈՐ ԿԻՐԱԿԻՆ ԿԱՄ ԿԻՍԿԱՏՈՒԼԸ

ԲԱԼՈՒԻ ՄԷՋ

ԲԱԼՈՒ, 13 ապրիլ 1901

Զատկական օրերը որչափ որ պայծառ ու գեղաղուարթ էին, սակայն ժողովուրդը ընդհանրապէս համակուած էր խուռ տալաւորութեամբ, երբ ստէպ ստէպ սկսնարկներ կը ճգէր դաշտերու վրայ։ Միայն ջարբիները տեղտեղ կանանչազարդ կը պճնէին, իսկ անկիրդները ու նաև գարնացաները բոլորովին պաղած, սկսած էին օրէ օր, ժամէ ժամ դունատիլ ու ժողովուրդը թողուլ դառն տալաւորութեան մը ներքեւ։ Աղրիւրներու, առուներու և առուակներու ջերը զգալապէս ցամքած էին։ Մեր սրընթաց Արածանին անգամ, ջրերու պակասութեան պատճառաւ իր սովորական ընթացքէն այլայլած՝ կարծես ինքնին կը դուշէր թէ՝ առանց երկնապարզև անձրեւներու չպիտի կրնար բաւել իր հիւրընկալ ափերուն վրայ

(Շարունակելի)

որբ մնալով, կոմսը ահագին հողային հարստութիւն մը տիրացած էր։ բայց փոխանակ հեշտ հաճոյքներու հետամտելու, Սէն – Սիրի զինուորական վարժարանը մտաւ։ Պատուաբեր ատիճանով մը ելաւ վարժարանէն ու իրը դեր-սեղակալ հիւսարներու գունդի մը մէջ մտաւ։ 1830ի դէպքերը Պուրպոնեներու անկումը յառաջ բերած էին։ բայց կոմսը որ անձնական յարաբերութիւն ունէր Օրլէանի ընտանիքին իշխաններուն հետ, այն ատենի կուսակցութիւններուն չմասնակցեցաւ։ Օրլէանի դուքսին բարեկամն ու ընկերը եղաւ, որուն արուեստագիտական ճաշակներուն և վայելչութեան ինքն ալ հաղորդակից եղաւ։

(Շարունակելի)

Քաղաքական Լուրեր

ՆԻԻ ԵՈՐՔԻ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

Ցարտիտիխն օր մը։—Մենամարտ սեղանաւորներու միջեւ։—Սենդրատարանութիւնը Լոնտոնի մէջ։— Պատճառները։— Արժէքուղթերու ժամանումը։— Պ. Մաք Քինլիի մոտաւորութիւնները։

Լոնտոն, 10 մայիս։—Անգլիոյ լրագիրները այս իրիկուն երկարօրէն կը նկարագրեն Նիւ-Եորքի երէկուան կացութիւնը, երբ ծագեցաւ սեղանաւորական ահագին տագնապը օր բիւրաւոր ոսկիներու հարստութիւններ կլլեց։ Լոնտոնի մէջ, այսօր, միայն այդ իրողութեան վրայ կը խօսուէր։ Նիւ-Եորքի դրամական տագնապը Լոնտոնի մէջ ալ ունեցաւ իր անդրադարձումը։ Բազմաթիւ անձեր որոնք երէկ թէեւ հարուստ, սակայն այս իրիկուն կործանած էին։ Ամոնց մէկը, 24 տարեկան երիտասարդ մը, պատուաւոր դիրքի տէր, այնչափ յուզումներ ունեցաւ որ խենդեցաւ և սկսաւ պատուհանէն վար ցատքռտելի և պանքտոմսի թղթակներ նետել։ Ուրիշ մը, սակարանի եռանդուն յաճախորդներէն մէկը, սկսաւ այսահարի պէս ոռնալ սակարանին մէջ և քանի փը։ ծախել ուզել հարիւր փը։ արժող քոնսոլիտէներ։ Սակայն Լոնտոնի մէջ պատահածը բան մը չէր։ Նիւ-Եորքի մէջ երէկ ամբողջ եղածը նկարագրելու համար Պալզաքի մը գրիչին պէտք կայ։ Կարգ մը արժէքուղթեր, մանաւանդ Հիւսիսային Խաղաղականի երկաթուղիին բաժնեթուղթերը յանկարծակի ահեղ ոստումներ ունեցան, ոստումներ որոնք սակարանական կեանքի մէջ բնաւ տեսնուած չեն։ Երբ սակարանը բացուեցաւ, այդ բաժնեթուղթերը 170 տոլարի ծախողներ կային։ գիները յետոյ բարձրացան մին 1100ի և ապա ինկան 325ի։ Մէկ երկվայրկեանի մէջ հարստութիւններ չահուեցան և մեռցան։ Ցիմարութիւն մը և կատաղի յիմարութիւն մը որ յանկարծ տարածուեցաւ քաղաքին ու երկրին մէկ մասին մէջ։ Գնելու եւ վաճառելու հրամաններ այնքան փայլակի արագութեամբ կու գային որ սակարանի գործակալները նիւթապէս ժամանակ չունէին գին մը սահմանելու, այնչափ որ տեղ մը 700 տոլարի ծախուած արժէքուղթ մը ուրիշ տեղ մը 4–500 տոլարի կը ծախուէր։ Սեղանաւորական երեք մեծ տուներ, քառասուն տարիի իր վեր հաստատուած հրապարակի վրայ, կործանեցան։ Վարկի հաստատութիւններ պարտաւորուեցան փակել իրենց կիրէներու հերթական կիներ կը հեծկլտային։ այրեր կ'ըսէին թէ անձնասպան պիտի ըլլան։ Ոստիկանութիւնը միջամտեց ամբոխը ցրուելու համար։ Նիւ-Եորքի սակարանին մէջ, երէկ. 3,262,000 արժէքուղթեր ծախուեցան, և որովհետեւ հրապարակին վրայ արժէքուղթ չկար և կարգ մը արժէքուղթեր այսօր անպատճառ յանձնուելու էին, անմիջապէս երեք կառախումբեր Ձիրակօ ղրկուեցան, արժէքուղթի պէտք բերելու համար Նիւ-Եորք։

Իրիկնի Նիւզ սպէտ կը բացատրէ այդ տագնապին պատճառները։— «Ամբողջ տագնապը առաջ եկած է սա իրողութենէն թէ Կուլտի ու Ռոքֆէլլէրի խումբը հակայական մենատիրութիւն մը կը կատարէ Վանտէրպիլթի ու Մորկանի խումբին դէմ։ Կուլտի խումբը որոշած էր, ինչ որ ալ ըլլայ, ձեռք անցնել Հիւսիսային Խաղաղականի երկաթուղիներուն քանիցը, որ հիմա Վանտէրպիլթի ձեռքը կը գտնուի։ Կուլտի խումբը կ'ուզէր վերջ լուծել Վանտէրպիլտի խումբին որ Կուլտի խումբին խլած էր Իլինոյ Բասիֆիք։ Երկու թշնամի սենտիքատները, այդ պատճառով սկսած էին Հիւսիսային Խաղաղականի բաժնեթուղթերը գնել ինչ գինով որ ալ ըլլայ։ Տրամադրելի պատասխան քանակութիւնէն աւելի գնած էին, և երբ արժէքուղթերու յանձնումը պահանջեցին, գիները առասպելական քանակութիւններու բարձրացան և կամ անհրաժեշտելի անկումներ ունեցան։» Բնականաբար ամէնէն աւելի վրայ տուին փոքր շահադէտները։ Կրպղ կ'ըսէ թէ Նիւ-Եորքի մէջ հարիւրներով կը հաշուուին այն տասակ անձեր որոնք երէկ կարը ու ձի ունէին և այսօր փնճած են։

—Մանհսօքիֆ և Սեռվիա չոգենաւերը Հիւսիսային Խաղաղականի բաժնեթուղթեր բերին անհրաժեշտելի քանակութեամբ եղած պահանջումները գոհացնելու համար։ Օսկանիֆ չոգենաւը միայն 40–50,000 բաժնեթուղթ կը բերէ։ Ցունդումը այսօր քիչ մը հանդարտեցաւ։ Զանազան պանքներ հարիւրին վեցով և ութով տասը միլիոն տոլարի փոխառութիւն մը ըրին, ինչ որ բանական դիւրացուց սակարանին գործառնութիւնները։

—Պ. Մաք Քինլի որ Բաւիֆորնիա կը գտնուի, հեռագրեր է Նիւ-Եորք թէ սակարանին խուճապը գործերու վրայ ալ ազդելու հանգամանքը ունի։ Պատասխանը դիւրին է։ Մ. Նահանգաց ճարտարագործական ու առեւտրական բարգաւաճ կացութիւնը անփոփոխ կը մնայ։ Պ. Մորկան ինք իսկ որ յարձական կ'ելլէ Հիւսիսային Խաղաղականի բաժնեթուղթերու այդ պայքարէն, կ'ըսէ թէ երկրին ճարտարագործութիւնը խիստ ամուր հիմամբ մը վրայ հաստատուած է և հետեւաբար չի կրնար խանգարուիլ։ Քանի մը լրագիրներ բարոյական հետեւանքներ կը հանեն պատահած աղէտներէն և ընդհանրապէս ներկայ պիտի գտնուին նիստերուն և աւելի եռանդով պիտի դրաղին հանրային գործերով։

ՌՈՒՍԻԱ

Ռուսիոյ կրթական նախարարին այցելութիւնը։— Յորդոր ուսանողներուն — Լաւ անօրինութիւն մը։—Թոլսթոյի մէկ շանհնակոն նամակը։

Ռուսիոյ հանրային կրթութեան նախարար զորավար Վանովսքի որ քննական պատրաստ մը կը կատարէ ռուս դպրոցական բարձրագոյն հաստատութեանց մէջ, Մոսքուա հասնելով այցելեր է համալսարանը և բաղմաբուեստեան վարժարանը։ Զորավար Վանովսքի բրոֆէսորներուն գոհունակութիւն յայտներ է, ուսանողներուն հետ բարեկամական յարաբերութիւններ ունենալնուն համար։ Յայտարարեր է թէ հանալսարանը կրնայ և պարտի միայն գիտութեան որբանը, ուստի և փակուելու չդատապարտուիլ։ Նախարարը, խօսքը ուղղելով բաղմաթուեստեան վարժարանի ուսանողներուն, ըսաւ.—«Այս հաստատութիւնը ամէն միջոց կ'ընծայէ ձեզի. հանդարտութեամբ հետեւելու համար ձեր ուսմանց։» Զորավար Վանովսքի վարժարանին տնօրէնէն իսնդրեց իրեն ներկայացնել յիշատակագիր մը, որուն մէջ գրուած ըլլան իրաւորդուելիք փափագները։ Նախարարը պէտք ջանայ գոհացում տալ անոնց։ Թայմզի ըստ ինքեան նայելով, հանրային կրթութեան նախարարը շրջաբերական մը զրկեր է Օտեսայի համալսարանի տեսուչին, յայտնելով թէ վերջերս արտաքսուած ուսանողները նորէն կրնան համալսարան ընդունուիլ, եթէ գրաւորապէս դիմում ընեն տեսուչին։ Այս տնօրինութիւնը լաւ ազդեցութիւն գործած է ռուս ուսանող երիտասարդութեան վրայ։

—Լիպպսմի Նոյնսքի թերթը հաւատացեր կը հրատարակէ Թոլսթոյի գրած մէկ անձնական նամակին, ուր ռուս մեծ վիպագիրը Աստուծոյ վրայ կը խօսի։ Ահա գլխաւոր հատուած մը։—

«Հարց թէ Աստուծոյ գոյութեան չեմ հաւատար։ Թիւրիմացութիւն մըն է ասիկա։ Աստուծմէ դուրս բան չեմ ճանչնար։ Ամէն ինչ որ գիտեմ, Աստուած ըլլալուն համար է որ գիտեմ։ Անիկա միակ խարիսխն է, որուն վրայ վստահութեամբ կրնանք յենուլ, մարդոց և մեր անձին հետ ունեցած յարաբերութեանց ու հանդերձեալ կեանքին մէջ։ Ոչ միայն միտքիս կանոնութիւն չեմ համարեր այս տեսակ յղացում մը, այլ ընդհակառակը կը հաստատեմ թէ ինչ որ կը հակառակի այդ գաղափարին, միտքիս կանոնութիւն է։ Աստուած անհուն համայնք մըն է, հետեւաբար, իմ մէջս ամէն ինչ Աստուծմով սահմանաւորուած է, և զոր կը զգամ ամէն բանի մէջ։ Ասիկա պարզ խօսք մը չէ, այլ իմ կեանքս է։»

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Ամերիկեան մամուլին կարծիքը Գերմանիոյ նկատմամբ։—Պրազիլիոյ Գերմանիոյ զարգացումը։—Գերմանիոյ դեսպանին յայտարարութիւնը —Բանաստեղծ։

Մ. Նահանգաց մէջ հանրային կարծիքը հետզհետէ ա՛լ աւելի կը գրգռուի Գերմանիոյ դէմ, որոնց կը վերագրուի Եւրոպայի մէջ մաքսային միութիւն մը կազմելու գաղափարը ընդդէմ Մ. Նահանգաց մաքսապաշտպան դրութեան։ Այդ թշնամական ոգիին պատճառներէն մէկն ալ է, ինչպէս գրեցինք արդէն, Մաքկրիթա կղզիին մէջ Գերմանիոյ ածուխի կայան մը ձեռք ձգելու համար ըրած քննութիւնը։ Ամերիկեան մամուլը, ատոնցմէ զատ հիմա երկիւղ կը յայտնէ թէ հարաւային Պրազիլիոյ մէջ գտնուող գերման գաղթականութիւնը, որ անհաւատականապէս շատ կը զարգանայ, գերմանացման կը դիմէ արագօրէն, հակառակ Մընրէօյի վարդապետութեան։ Սա ճշմարիտ է որ 250,000ի չափ Գերմաններ կան Պրազիլիայի հարաւային նահանգներուն մէջ։ Վերջերս, Պրազիլեան մամուլն ալ սկսաւ խռովիլ, դիտելով որ կարդ մը թաղապետութիւններ գերման տարերէ կը բաղկանան միայն և գերմաներէնը կը գործածեն պաշտօնական գրութեանց ու ընտրական յայտարարութեանց մէջ։ Ուսլինկթոնի գերման դեսպանատունը Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց պաշտօնատան բողոքեր է ամերիկեան մամուլին հրատարակութեանց մասին։ Նաեւ կը հերքէ Հերլցի Թղթակցին գերման բարձրատիճան անձնաւորութեան մը հետ ունեցած տեսակցութիւնը՝ զոր անիմաստ կը գտնէ։ Գերման դեսպանը կը յայտարարէ թէ Գերմանները իրաւունք ունին իրենց գործերը զարգացնելու հարաւային Ամերիկայի մէջ, առանց հակառակ վարուած ըլլալու Մընրէօյի վարդապետութեան։ Գերմանիա երբեք պատրաստակ չի մնար վէճ ունենալու Մ. Նահանգաց հետ, և եթէ իր նաւատորմը կը վերակազմէ, իր վաճառականութիւնը պաշտպանելու համար է ատիկա։

—Երկաթուղիներու և մեծագործութեան հսկայ սէնտիքայի մը մասնակցող Ընկերութեան մը 16,000 գործաւորները բանթող ըրեր են, թոշակի յաւելում պահանջելով։ Կը վախցուի որ բանթողը Բէնսիլվանիոյ մէջ տարածուի։

ԱԼԺԻՐԻՈՅ ԴԻՊՊԵՐԸ

Մարկրիթի դէպքերուն հեղինակները։— Արտասովոր տեսարան մը։—Լուսանկարի գործիքին տպչու։

Ալժէ, 10 մայիս։—Բաւական զուարճալի դէպք մը պատահեցաւ Պիտոյի բանտին մէջ, ուր կը գտնուին Մարկրիթի դէպքերուն հեղինակները։ Ոստիկանութիւնը հրամայած ըլլալով լուսանկարել բոլոր բանտարկեալները, տեղացի լուսանկարիչ մը բանտին բակին մէջ պատին առջեւ շարեց ընիկները՝ քանի մը խումբերով, բայց ասոնք չուզեցին համակերպիլ, չհասկնալ կեղծելով ֆրանսերէն լեզուով իրենց հարցրուած հրամանները, որով գործողութիւնը չկրցաւ կատարուիլ։ Ատոր վրայ բանտին տնօրէնը հրամայեց պահապաններուն որ զէնքերով շրջապատեն բանտարկեալները և կենան լուսանկարի գործիքին առջեւ։ Պահապանները իրենց արդուզարդը տալէ ետքը շարուեցան՝ քարապանները զինուած։ Բանտարկեալները տեսնելով այդ վիճակը և լուսանկարի գործիքը մահացու բանի մը տեղ դնելով, կարծեցին թէ իրենց վերջին օրը հասած է։ Լուսանկարիչին, տնօրէնին ու պահապաններուն ոտքերը իյնալով սկսան ներողութիւն խնդրել և իրենց անմեղութիւնը յայտնել։ Իրենց ահուդողին մէջ շատերը վայրկենապէս փրանսերէն սորված էին։ Վերջապէս ի՛նչ ըլլալը հասկցուեցաւ և բանտարկեալներուն լուսանկարները առնուեցան։ Մարկրիթի դէպքին հեղինակները, ամէն օր, նամակներ կ'ուղղեն այն գաղթականներուն որոնց քով կը ծառայէին, աղաչելով որ հսկեն իրենց ընտանիքներուն և ստացուածքներուն վրայ։ Նաեւ դրամ կը խնդրեն, որպէսզի կարենան հոգալ դատական ծախքերը՝ ինք զինքին պաշտպանելու համար։

Պիտա։—Այս իրիկուն նորէն հսկողութեամբ հոս բերուեցան Մարկրիթի դէպքերուն հեղինակներէն 23 հոգի, որոնց մէջ առաջնակարգ անձեր ալ կան։ Մինչեւ հիմա յանցաւորներուն թիւը կը հասնի հարիւր քառասունչորսի։

ՄԵՐ ԹՂԹԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ
Կը խնդրուի մեր թղթակիցներէն եւ յօդուածագիրներէն որ իրենց ձեռագիրները թուղթին մէկ երեսին վրայ միայն գրեն, տպարանի ափսոսութեանց դիւրութեան համար

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Բուսէլի Պէյլէրպէյլիի ատենան տրուեցաւ սուրիական Տրիպոլոյ կառավարիչ Ապտիւլկանի փաշայի Սանիէի ատենան՝ Պանտրմա գաւառակին ելմտական պաշտօնեայ Օսման Զէքի էֆ.ի։ Մալիսէի ատենան՝ Պրիլիսի նահանգի Իտաբէի ժողովին առջեւն քարտուղար Շէմսի էֆ.ի։

—Ականտկուռ Մէհմիտի պատուանշան տրուեցաւ ելմտական նախարար Զիւհտի փաշայի։ Առաջին կարգի Օսմանիէ՝ Պարսկաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան պատուեռներէն Միւտիրիւտտէօվլէ Իպրահիմ խանի։ Առաջին կարգի Մէճիտիէ՝ Պարսից Շահին սենեկապետներէն Մուրէմինը Հուզուրի և Շահին պալատն պաշտօնեաներէն Ասֆիւտտէօվլէի։

—Առաջին կարգի Նէֆիգաթ՝ դատական նախարար Ազիզբրահման փաշայի աղջկան՝ Բաթիէ հանումի։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ.— Անգլիոյ խառնարտ է։ Թագաւորը իր գահակալութիւնը և Սըր Նիքոլաս Օ'Բրոնորի կ. Պոլսոյ դեսպանութեան մէջ վերահաստատուիլը ծանուցնող նամակներ ուղղած էր Վահ. Սուլթանին։ Արդ, Վահ. Սուլթանին երկու կայս. գիրերը, իրենց պատասխան նոյն նամակներուն, արտաքին գործոց նախարարութեան յանձնուեցան Լոնտոն զրկուելու համար։

ԱՆՀԱՅԱԿԱՆ ԱՄՍԱԹՈՇԱԿՆԵՐԸ.— Ելմտական նախարարութեան ընդհանուր հաշուակալութիւնը կը ծանուցնէ թէ որոշուած ըլլալով անհայական ամսաթոշակները կանոնաւոր կերպով վճարել, կիներուն համար կիրակի և այրերուն համար ալ շաբաթուան սահմանուած են իրենց վճարման օր։ Անցեալ կիրակիէն վճարումները մասամբ սկսած են և այսօր ալ պիտի շարունակուին։

ԱՄՍԱԹՈՇԱԿ.— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց մէյմէկ ամսաթոշակ վճարել կառավարական բոլոր պաշտօնեաներուն։

ԵՒՐՈՊԱ ՓԱՅԱՄԻ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐ.— Կ. Պոլսոյ վերաքննիչ ատեանին ընդհանուր դատախազին մէկ պաշտօնագիրը կը ծանուցանէ թէ եղեռնագործ ատեանը ի բացակայութեան դատեր է Իզմիրի մաքսատան պաշտօնեաներէն Նամիկ Կարկուր, նաւային սպայ Գասրմ Փաշալը Աալի Ծախրի, Հռոմի օսմ. դեսպանատան երրորդ քարտուղար Խալիլ, թժշկական վարժարանին ուսանողներէն Լուհէմմ Բուհի և Մրնէվի օսմ. Նախորդ հիւպատոս Բեամի էֆ.ները որոնք իրրեւ ոճրագործ ամբաստանուած են՝ Եւրոպա փախած, խռովարարներուն միացած և եպերելի հրատարակութիւններ ըրած ըլլալնուն համար։ Ատոնց արարքը հաստատուած ըլլալով, դատապարտուած են ցկեանս բեռդարգելութեան, քաղաքային իրաւունքներէ զրկուելու և իրենց ստացուածքներուն գրաւմանը։

ՕԼԿԱ ԹԱԳՈՒՀԻՆ.—Ցունաստանի Օլկա Թագուհին Ամֆիբրիք չոգենաւով տակաւին Պէյօյլուքէրէի առջեւ կը սպասէ օդերու չտիրելուն, Մեսատորոլ ուղեւորելու համար։ Ռուս դեսպանատան գործակատար Պ. Զէրպաչէվ. քարտուղար Պ. Զէրպաչքի նաւային կցորդ Բէքթով գնդապետը և Զիրոմարեց պահականաւին հրամանատար Պոսթրոմ գընդապետն ալ առջի օրը Ամֆիբրիք դրօսանաւը երթալով ողջունեցին Օլկա Թագուհին։

—Վահ. Սուլթանը իմանալով որ Օլկա Թագուհին իր զբօսանաւով Պէյօյլուքէրէի առջեւ կը գտնուի, կայս. Թիկնապահ մը Պէյօյլուքէրէ ղրկեց և Օլկա Թագուհիին որպէսութիւնը հարցնել տուաւ։

—Խրիսթոֆորոս իշխանն ալ իր մօրը հետ կը գտնուի։

ԲԵՌԵՐԱՊՈՒՐԳԻ պաշտօնաթերթը կը ծանուցանէ թէ Կ. Պոլսոյ ռուսական դեսպան Պ. Զինովիէվ. ապրիլ 21ին (Հ. Տ.) պատիւ ունեցեր է Նիքոլա Բ. կայսեր ներկայանալու։

ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԻ ռուսական նաւաբաժնին նոր հրամանատար Գրիկէր ծովակալը, ինչպէս ծանուցուեցաւ, առջի օրը մայրաքաղաքս ժամանեց իր երկու թիկնապահներու՝ Բոսորով ու Բաւլինով ուզականերուն հետ։ Ռուսիոյ դեսպանատան նաւային կցորդ Բէքթով գնդապետը և Զերնոմարեց պահականաւին հրամանատար Պոսթրոմ պատուոյ զնդապետը շրջենաւ երթալով ընդունեցին Գրիկէր ծովակալը և առաջնորդեցին Խոտիվալ Բէյէս Օթէլը։ Ծովակալը քանի մը օրէն Իզմիր պիտի ուղեւորի, ուր կը գտնուի ռուս նաւաբաժինը։ Ծովակալը երկկ այցելութիւն տուաւ Ռուսիոյ դեսպանատան գործակատարին, որուն հրաւէրով ճաշեց դեսպանատան մէջ։ Երէկ, Մէրքլ տ'Օրլանի մէջ, Բէքթով գնդապետը սեղան մը տուաւ ի պատիւ Գրիկէր ծովակալին։ Երէկ իրիկուն ալ դեսպանատան մէջ սեղան մը տրուեցաւ։

ԻՏԱԼԻՈՅ թագաւորը Իտալիան թագաւորանէն մեծ խաչը տուաւ Բ. Դրան առաջին թարգմանիչ Տավուտ էֆ.ի։

ԵԳԻՊՏՈՍԷՆ ԼՈՒՐԵՐ.— Խեդիվ Ապաս փաշա մայիս 4ին (Ն. Տ.) եղանակին առաջին ընդունելութիւնը կատարեց Բասէթթինի մէջ։

—Գահիրէի գերմանական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Գրն Միւլլէր պաշտօնապէս Խեդիվն ծանոյց Ե էդվիկ-Հոլշթայնի Բարոյին Ամէլի Լշանուհիին մահը որ մայիս 3ին պատահեցաւ Գահիրէի մէջ։ Խեդիվը պատասխանելով յաւակցութիւն յայտնեց ընդհանուր հիւպատոսին և միւս կողմէ ցաւակցական հեռագիր մը ուղղեց Գերմանիոյ կայսեր։ Իշխանուհիին յուղարկաւորութիւնը մայիս 4ին կատարուեցաւ Գահիրէի մէջ։ Խեդիվն կողմէ թիկնապահ մը ներկայ էր։ Եգիպտոսի արտաքին գործոց նախարարն ալ ներկայ գտնուեցաւ։ Պ. Գրն Միւլլէր յաւակցական հեռագիր մը ուղղեց Գերմանիոյ կայսեր։

—Սուսանի մասին տեղւոյն կուսակալին կողմէ հրատարակուած տեղեկագիր մը կ'ըսէ թէ անթել հեռագիրը՝ Մաքքուրի դրութեամբ՝ խիստ գոհացուցիչ արդիւնքներ տուեր է Ուասի Հալֆայի և Խարթումի մէջեղը։ Այդ դրութիւնը Ուկանտայի մէջ տարածել պիտի փորձուի։ Գործիքը պիտի գրուի գետին վրայ երթեւեկող շոգենաւին մէջ։

—Բոռ Սայիսի հեղինէ գաղթականութիւնը կառավարութեան տրամադրութեանը տակ դրաւ՝ անցեալ տարի ծանոթատարներուն սահմանուած մասնաւոր հիւանդանոցը, ուր պիտի դրամանուին ծաղկախտ վարակեալները։

—Սուսանի 1900ի ելմտացոյցին մէջ 40,000 ոսկիի բաց մը կայ։

ԱԻՍՏՐԻՈՅ դեսպան Պարոն Գրն Բաւիչ, առջի օրը, այցելութիւն տուաւ Անգլիոյ ու Գերմանիոյ դեսպաններուն և Իտալիոյ ու Ռուսիոյ դեսպանատան գործակատարներուն։

ՕՍՄ. ՊԱՆԲԱՅԻՆ ընդհանուր Տնօրէն Սըր Համիլթըն Լանկ ու Լէտի Լանկ երէկ առաւ Կ. Պոլիս դարձան Արեւելեան Ճեպընթացով։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ.—Իտալիան Լա Բարիա լրագիրը հետեւեալը կը հրատարակէ։—Կ. Պոլսոյ իտալական դեսպանատան առաւարան կցորդ Բարմիլօ Մէլիա բրոֆէսէօր այս միջոցիս Բրոֆէսէօրը ներկայացաւ երկրագործական նախարարութեան խորհրդականին, որ շատ կը շահագրգռուի՝ օսմ. տէրութեան հետ մեր վաճառականութիւնը նպաստաւորելու և զարգացնելու յատուկ միջոցներէն։ Բարմիլօ Մէլիա խորհրդակցեցաւ Հռոմի, Բաթանէի, Մէսինայի և Նաբոլիի ճարտարագործներուն հետ։ Բրոֆէսէօրը յետոյ պիտի այցելէ Իտալիոյ ճարտարագործական ամէնէն կարեւոր կեդրոնները՝ հարկ եղած տեղեկութիւնները տալու վաճառականներուն և ճարտարագործներուն, որպէս զի Արեւելքի հետ իրենց յարաբերութիւնները աւելի շահաւոր պայմաններու մէջ կատարեն և կամ աւելի ընդարձակեն իրենց գործառնութիւնները։

ԱՅՏՐԸՆ ԱՅԳԻՆԵՐԸ.— Իզմիրէն կը գրեն մայիս 10 (Ն. Տ.) թուականով.— «Վերջին առնամանիքներու հետեւանքով Այտրնի նահանգին այգիներուն կրած վնասին նկատմամբ զանազան լուրեր կան։ Մինչեւ իսկ ըսողներ կան թէ այգիները բոլորովին քանդուած են, և թուանշաններ ալ ցոյց կու տան։ Քանի որ Իզմիրի մէջ բնաւ կարելի չէ եղած ճշդիւ գիտնալ թէ օ՞րչափ փիտոն պատրաստ կայ քաղաքին մերձակայքերուն մէջ, ուստի այգիներու մասին եղած ենթադրութիւններն ալ կարելի չէ բոլորովին վստահելի նկատել։ Այս վերջապէս հումները ընելէ ետքը, առաջ բերնէ վաճառականներուն ստացած վերջին տեղեկութիւնները։ Մանիսա Գեսապ-Սալիխլի գիւղին այգիներուն վնասը հա-

բիւրին քանի՞հնեն բայց անկէ անդին աւելի չատ է։ Զապանիայի մէջ հարիւրին 25 է, Մալիսկլիի մէջ՝ 10, Ալաչէհրի մէջ՝ 20, Սոմայի մէջ՝ 10 և Գերդաղամի զանազան տեղերը՝ 80։ Ուրիշի, Գոբաբարունի, Զէյմէի և ըրկաներու այդի ները միասուած չեն։ Այսրնի ամբողջ նահանգին մէջ անձրեւ կը տեղայ՝ մեծապէս նպաստելով ցորենի ու գարիի արտերուն։»

Իզմիրի հենգ լրագիրները, կ'ըսէ Սեւէրի խնդրեր են որ իրենք ալ, մայրաքաղաքի լրագիրներուն պէս, ձերբ ըլլան դրոշմաթուղթէն, բայց մերժողական պատասխան ստացեր են։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ վարժարանին Փրանսերէնի դասախօսութիւնները աւելցած են և կարգ մը դասախօսութիւններ ալ Փրանսերէնով պիտի աւանդուին՝ նոյն լեզուին ուսուցումը դիւրացնելու և փութացնելու համար։

ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐը.— Զեռնհաս պաշտօնարանը խորհրդակցութիւն կը կատարէ, որպէս զի փաստաբանութիւնը յատկանայ մայր Բրուսագիական վարժարանի շրջանաւարտներուն և օրինական քննութեամբ իրենց կարողութիւնը հաստատողներուն, և վկայական չունեցողները չկրնան փաստաբանութիւն ընել։ Իգտամ այդ առթիւ կ'ըսէ թէ ձեռնհաս պաշտօնարանը նկատելով որ անհրաժեշտ է պահպանել օրէնքին այն տրամադրութիւնը թէ ամէն մարդ կարող է ուղղանձը իրեն փոխանորդ կարգել, ուստի կը խորհի, վկայական չունեցող անձերը պարզ դատերու մէջ իրբեւ փոխանորդ ընդունելու պայմանով, փաստաբանութիւնը իրբեւ արհեստ յատկացնել միայն անոնց որոնք վկայական ունին։

ՄԱՆՐ ԴՐԱՄՆԵՐ.—Փաղեռանցին մէջ պատրաստուած հինգ և տասը փարանոց մանր դրամներէն հարիւր հազար զրուշի չափ ծովային նախարարութեան զրկուած են. նաեւ մաս մը ալ Մալիէն զրկուած է և կը գործածուի կոտորակներու վճարման։

ՈՒՍՏԱՒՈՐՆԵՐը.—Մախսուսէի Պապիկ շոգենաւը երէկ Պոլսոյ նաւահանգիստը ժամանեց 589 ուխտաւորներով որոնք բժշկական քննութեան ենթարկուելէ ետքը մաքուր անցագիր ստացան։ Պապիկ օդին գէշութեան պատճառով պարտաւորուեցաւ Դուսմգաբուի բացերը կենալ և ուխտաւորները նաւամիջերով նաւահանգիստ բերուեցան։ Պապիկ շոգենաւը հոս գալէ առաջ 311 ուխտաւորներ հանած է Իզմիր։ Ճամբան 3 ուխտաւորներ մեռած են սովորական հիւանդութիւններէ։ Ինչպէս յայտնի է Պապիկի բերած ուխտաւորները Հոճայտա շոգենաւը կը գտնուէին որ Բոս Սայիտի առջև մեր քաղաքի խանդարում ունեցաւ։

ՀԱՅԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ —Զեռնհաս պաշտօնարանը որոշեց պատօնութիւն տալ Բ. Դրան թարգմանութեանց սենեակին քարտուղարներէն Ազատիլազը պէտք՝ Իզմիրի. Սէլանիկի և Պէրութի նահանգներուն մէջ հացի գործարաններ հաստատելու համար՝ առանց դպչելու միւս փուռերու գործառնութեանց և առանց մեր նաչնորհ ունենալու։

ՎԻՐԱԲՈՒՇԱԿԱՆ գործողութեանց համար Բերայի մէջ երեսուն անկողիններու հիւանդանոց մը հիմնելու նպատակով Տէր. Եղուպեան էֆ. պատօնութիւն ուղղեց ձեռնհաս պաշտօնարանէն որ որոշեց նախապէս տեղեկութիւն առնել Բաղաքապետութենէն թէ հաստատուելիք այդ հիւանդանոցին տեղին համար հանրային առողջապահութեան տեսակէտով արդեւէ պատճառ մը կա՞յ թէ ոչ։

ՎՆԱՍԱԿԱՐ ԵՐԵՒԻԿՆԵՐ. — Պոլսոյ Պալըզ Բաղաքի խանութներէն առողջութեան ղեկուցող կարգ մը երէվիկներ գրաւուելով բժշկական վարժարանը զրկուելու քննութիւնը համար։ Ատոնց մէկ մասին մէջ ձիու միս խառնուած է եղեր։

ԿԻՐԱՍՈՆԻ մաքատան տեսուչին համար, կ'ըսէ Իզտամ, բողոքուեր է մաքսային վերատեսչութեան թէ դրծառնութիւններուն հմուտ չէ և անկանոնութիւններ կը գործէ։

ԱՏԱՆԱՑԻ Սիս գիւղախումբին մէջ կրէտէցի իսլամ գաղթականներուն կազմած Թաղը «Շարգէի» կոչուեր է։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ դեսպան Մավրոկորդաթօ իշխանը երէկ Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ արտաքին գործոց նախարարին հետ։

ՄԱՐԱՍ. — Կիպրոսի մէջ մաքսին անձրեւ տեղացած չըլլալով, այս տարի բամբակի մաքներ եղեւան ելեր են։ Հաւաքուած մաքսիներու իւրաքանչիւր օխային այս տարի 15 զրուշ կը տրուի, մինչդեռ անցեալ տարի 60 զրուշ կը տրուէր։ այդ պատճառով չատ հաւաքում չի կատարուիր և արդէն ժամանակն ալ կ'անցնի։

ԵԱՆԵԼՑԻ մէջ յունական վարժարանի մը կառուցման համար արտօնութիւն ուղղեցաւ ձեռնհաս պաշտօնարանէն։

ՍԵՎԱՍՏՈՊՕԼԷՆ երէկ Կ. Պոլիս ժամանեցին Կովկասցի երկու հարիւր եօթանասուն երեք իսլամ գաղթականներ։

ՈՂՈՂՈՒՄՆԵՐ.— Սուրիայէն երկուշաբթի օրուան Թուականով կը հեռագրեն թէ Համայի մէջ տեղացած անձրեւներէն հեղեղներ գոյանալով տոմները ողողուեր են, սակայն մարդու կորուստ չէ պատահեր։

ԵՐԻՐԱՇԱՐԺ.—Կիրակի օրը Էսկիշէհրի մէջ երկրաշարժի զօրաւոր ցնցում մը զգացուեր է, առանց ղեսասկաբ հետեւանք մը ունենալու։

ԾՈՎԱՑԻՆ պաշտօնարանին նոր զրահաւորի մը շինութեանը համար երէկ կատարուած խորհրդակցութիւններուն ներկայ գտնուեցաւ նաև Մարսիմ զինուորական Ծարանին պատասխանատու։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐը.— Իզմիրի Գասապայի երկաթուղին Անատոլուի գնացքին միացնելու մասին բանակցութիւն կը կատարուի առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան և նոյն Ընկերութիւններուն միջև։ Կայսրաւարութիւնը կ'ուզէ որ այդ միացեալ գիծերուն համար երաշխաւորութեան գումար չվճարէ և կամ եթէ վճարէ ալ, չատ քիչ քանակութեամբ ըլլայ։

ՆԵՐԲԻՆ գործոց նախարարութենէն կուսակալութիւնները հրահանգ ուղեցին թէ մարդահամարի կանոնագրին անսասառղներուն համար որոշուած 5 ամսուան թոյլտուութիւնը ե՞րբ պիտի սկսի, մարդահամարի գործողութեանց աւարտելէն թէ Կ. Պոլսոյ մէջ ծանուցուելէն ետքը։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ Նախորդ կառավարիչ Թէվֆիգ պէյ որ Սէլանիկի կուսակալ անուանուած ըլլալով ճամբայ ելած է, իր կողմէն փոխանորդ կարգեր է զինուորական հրամանատար Բիֆաթ փաշան։

ՓՈՌՈՒԻՐ. — Քանի մը օրէ ի վեր փչող արեւելեան սաստիկ հովը որ մայիսէն աւելի դեկտեմբերի ամիսը կը յիշեցնէ, պատճառ եղած է որ չատ մը նաւեր սպասել Սեւ ծովի բերանը։ Մարմարայէն եկող շոգենաւերը բաւական դժուարութիւն կը քաշեն։ Նաւերէն մէկին մէջ երեսուն դառնուկներ ալիքներէ քշուեր են։ Երէկ աւստրիական ու գերմանական երկու շոգենաւեր Գալատի առջեւ իրարու զարնուելով առաջինը վնասուեցաւ։

ՀՐԴԵՀՆԵՐ. — Երէկ իրիկուն, ժամը 10ին, Պէյլերպէյի Պալա Նագդաշ փողոցին մէջ փայտաշէն տուն մը հրդեհ ծագեցաւ, սակայն անմիջական օգնութիւններու շնորհիւ կարելի եղաւ շուտով առաջքը առնել։ միայն այդ տանը վերի յարկը այրեցաւ։

—Երէկ գիշեր ժամ 6 ու կէսին հրդեհ ծագեցաւ Պէշիքթաշի Օրթապազէ թաղը տուն մը, ուր վարձքով կը բնակէր կայսրական Ճիկանկիրլի Մէհմէտ փաշա. Այրեցաւ թէ այդ տունը և թէ ուրիշ երկու տուներ։ տուն մը ալ մասամբ այրեցաւ։ Հրդեհը սկսած տունը սեպհականութիւնն էր Շէյխ-Իւլ Իսլամի նախկին խորհրդական վախմանեալ Տէրվիշ Սէլի Բիզա էֆ.ի ժառանգորդներուն։ Այդ տունը որուն մէջ պահեստ մը միայն կար, ապահովագրուած էր օսմ. Ընկերութեան։

Ազգային Լուրեր

Կրօնական ժողովը երէկ գումարուեցաւ Պարտիարքարանի մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին և ատենապետութեամբ Տ. Գրիգորիս Աղթամարեանի։ Եղանկիի Գուսանական ժողովը տեղւոյն կրօնական և քաղաքական ժողովոց ընթացքին կը ծանուցանէր և անոնց վաւերացումը կը խնդրէր։ Ժողովը նկատելով որ հասած տեղեկագիրը չէին ստորագրած գաւառական ընդհանուր ժողովոյ Ա. և Բ. ատենապետները, որոշեց այս մասին նախապէս բացատրութիւն ուղել։ Նոյնպէս առաջնորդ Դանիէլ վարդապետ այդ ժողովոյ կազմութիւնը ծանուցանելով, արձակուրդով Պոլիս գալու արտօնութիւն ուզած էր։ Ժողովը որոշեց յետաձգել Դանիէլ վարդապետի սոյն խնդրանքը մինչեւ նորակազմ կրօնական և քաղաքական ժողովոց հաստատութիւնը։ —Եղնկայէն կարգալոյծ Գարեգին Աճէտրեան, ինչպէս գրեցինք արդէն, ներում կը խնդրէր։ Ժողովը որոշեց կրկնել իր նախորդ որոշումը, ծանուցանելով Երզնկայի Առաջնորդին թէ իբրեւ աշխարհական ոգ պէտք է նկատել յիշեալ Գարեգին Աժտէրեանը։ —Գուլկարիոյ այցելու հովիւ Բարթուղիմէոս վարդապետ և Շումլայի Թաղական Խորհուրդը Օհան քահանայ Մանդակունիի արարքներու մասին տեղեկութիւն կը հաղորդէին և կը խնդրէին որ հեռացուցուի Շումլայէն։ Ժողովը նկատելով որ յիշեալ քահանան կուսակցութիւններ կազմելով, խռովութիւններ կը յարուցանէ, որոշեց յանձնարարել Բարթուղիմէոս վարդապետի հրաժարեցնել զայն իր պաշտօնէն։ —Զարանձադէն Մակար վարդապետ իր պարտուց մասին կարդացուելու կը խնդրէր։ Ժողովը որոշեց հեռագրաւ հաղորդել յիշեալ վարդապետին որ փութացնէ իր մեկնումը ի Կարին։ —Տիվրիկի առաջն. փոխանորդը կը խնդրէր որ ի ձեռն Մուշեղ Ծ. վարդապետի գաւառական ժողովները վերակազմուին։ Ժողովը հարկ դատեց հաղորդել նոյն փոխանորդին որ առ այժմ առժամանակեայ ժողովներ կազմելով կարգադրէ տեղական խնդիրները։—Բաղէշի Առաջնորդ Եղիշէ Ծ. վարդապետ տեղեկութիւն կը հաղորդէր Ցավհաննէս Յոանկիւլեանի և իր կնոջ նկատմամբ, որ աղերսագրով մը իր ամուսնակցն „խնդրոյն նկատմամբ կարգադրութիւն խնդրած էր Ս. Հայրապետէն։ Ժողովը հարկ դատեց որ նոյն առաջնորդարանէն եկած տեղեկագիրը յղէ Ս. Հայրապետին, իբրեւ վճռին վերայ գայանիր մը տալու համար։—Ժողովը որոշեց յանձնարարել Ամասիոյ Առաջնորդ Արիստակէս Ծ. վարդապետի տեղեկութիւն հաղորդել ի Պատրիարքարան հոն գտնուող Թէոֆորոս վարդապետ Տիվրիկեանի մասին։

—Կրօնական Ժողովոյ դիւանապետ Արքէն աւագ քահանայ Փէշիվանեան, որ բաւական տարիներ ի վեր անկողնոյ կը ծառայէր, ազատեցեալ ըլլալով երէկ Պատրիարքարան իջեր և, դիւանին գործերը աչքէ անցուցեր է։

—Պէյլանի Ստեփան քահանան, որ մէկ տարի առաջ հայ. եկեղեցիէն հեռացած էր, այս անգամ մեղայագիր մը ներկայացուցեր է տեղւոյն Թաղականներուն, որոնց կարգադրութեամբ Տ. Ստեփան Սսոյ վանքը զրկուեր է ապաշխարելու համար։

—Անգլիոյ Թագաւորին կրասեր քոյրը՝ Պէտֆրիս իշխանուհին վերջերս ուղեւորութիւն կատարած ըլլալով Վենետիկ, Մխիթարեանց Ս. Ղազարու վանքը այցելեր է։ Իշխանուհին մեծ պատուով ընդունուեր է Մխիթարեանց աբբահօր ու վարդապետներուն կողմէ, որոնք վանքին ամէն կողմը զարտուղեր են զայն։ Իշխանուհին զոհունակութիւն յայտներ է և մեկնելու պահուն իր անուներ արձանագրեր է յատուկ տոմարին մէջ։

—Ներսէս վարդապետ Մապայեան մատակարար կարգուեր է Եր.ուսաղէմի Ս. Յակոբայ միաբանութեան։

—Երէկ, Բերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցիին մէջ կատարուած յուղարկաւորութեան մը ներկայ գտնուելի ուզեր է Հուրիկեան Յովհաննէս վարդապետ, որ կանուխէն եկած և շուրջառը վրան առած էր։ Սակայն, ներկաներէն ոմանք, Հուրիկեան վարդապետի մասին եղած հրատարակութիւններէն թելադրուած, Թաղ. Խորհրդարան դիմելով. յայտներ են թէ Հուրիկեան Վ. պէտք չէ մասնակցի արարողութեանց։ Այդ միջոցին Պատրիարքական Փոխանորդ Տ. Գարբիէլ Եպիսկոպոս յորդորելէ յետոյ Հուրիկեան վարդապետը, հրաւերեր է զայն եկեղեցիէն դուրս ելլելու։

—Տիարպէքիրէն կը գրեն մեզ ապրիլ 11 Թուականով.— Փաղաքիս Ս. Կիրակոս եկեղեցւոյ Թաղային երկսեռ վարժարաններու Հոգաբարձութիւնը, Տօրէն Պետրոս էֆ. Սրապեանին հետ մէկտեղ հրաժարեցաւ իգական վարժարանի գործերէն, իրենց ուժը միայն արական վարժարանի վրայ կեդրոնացնելով. Պատճառը.—Իր արբեցութեան և զեղծումներուն համար, վարժարանէն արտաքսուած նախկին տնօրէնը ատելէ մը ի վեր խումբ մը աղջիկներ հաւաքելով իր տան մէջ, մասնաւոր վարժարանի մը կերպարանքը տուած էր անոր։ Ու ասով ալ չբաւականանալով՝ սկսած էր զանազան տեսակ նոպելի մեքենայութիւններ լարել աղգային վարժարանի աղջկանց շուրջը։ Ամէն տեսակ շահատակութիւններով իր քանի մը համախոհ արբանեակներուն հետ, շարունակ կը ճգնէր, դժուար և անել վիճակի մը մէջ դնել Հոգաբարձութիւնը և կրթական գործը։ Ասոնք էին նորէն որ անոր զրպարտութեամբ, ուղղեցին անպատուել աղջկան՝ ի թարանը յանձնող պարկեշտ ուսուցչի մը և իր նոյնպէս, պարկեշտ մէկ աշակերտուհին, սակայն Հոգաբարձութեան լուրջ քննութիւնը, անմիջապէս երեւան հանեց ստութիւնը, խայտառակելով նոպելի մեքենայութիւնը լարողները։ Այդ նախկին տնօրէնին անուանական վարժարանը աղգային վարչութիւններէ վաւերացուած չէ, բայց Առաջնորդարանը՝ չենք գիտեր ի՞նչ՝ չուզեր ազդու տնօրէնութիւն մը ընել անոր մասին։

—Կաւկասոյ Ղազախ քաղաքի Հայերը մինչեւ հիմայ իրենց սեպհական աղոթատեղի մը չունէին և ժամերգութիւնը կը կատարուէր տուները, մասնաւոր սենեակներու մէջ։ Տեղւոյն Հայերը ունեցեր են հիմայ իրենց յատուկ աղօթատեղին, որ անհամար մը բարերարութեան արդիւնքն է։ Բանից գիւղէն պայտագործ մը Մանի Զաղէթեան անունով, Ղազախ երթալով, իր աշխատութեամբ մէկ քանի տարուան մէջ միլակ կարողութեան տէր դառնալով իր մահուրէնն առաջ սկսեր է տեղւոյն մէջ եկեղեցւոյ մը շինութիւնը. բայց պատերը հազիւ գետնէն բարձրացած՝ մահը վրայ հասնելով եկեղեցիին շինութիւնը դադրեր է։ Սակայն, Զաղէթեանի զաւակը, իր հօր բաղձանքին համեմատ, իր գրպանէն 11,000 բուպլի ծախսելով շէնքը աւարտեր է, և Նոր Կիրակի օրը Օնուփ կատարեր է Գանձակի առաջնորդ Տ. Անանիա եպիսկոպոս, շրջապատուած բաւական Թուով քահանաներէ։ Օնման հանդէսը դիտելու համար շրջակայ գիւղերէն մեծ բազմութիւն ներկայ գտնուեր է։ Պատարագէն յետոյ հոգեհանդիսատ կատարուեր է եկեղեցւոյ բակը թաղուած այն համեստ պայտագործին, Մանի Զաղէթեանի գերեզմանին վրայ, որ պատճառ եղած էր այդ եկեղեցւոյ շինութեան։ Այս հոգեւոր արարողութենէն յետոյ, հոգեւորական դասը հրաւիրուեր է Թաղականաց ատարէզին մէջ հացկերոյթի մը, որ պատրաստուած էր Աղեքսանդր Զաղէթեանի կողմէ։ 200 հրաւիրեալներ մասնակցեր են սեղանին, որոնց մէջ տեղական պաշտօնեաներ, օտար հոգեւորականներ ներկայ գտնուեր են։ Բաժակներ առաջարկուեր են մասնաւորապէս հանդուցեալ բարերարին յիշատակին համար, որոնցմէ վերջը խօսեր է Պ. Ա. Զաղէթեան և համառօտ հաշիւ մը տալով իր շինած եկեղեցւոյն մասին, որուն համար 12,000 բուպլի ծախսած է, վերջը յայտներ է որ իր ընտանիքին անդամները Թոդրէն եկեղեցւոյ գաւիթը պատրաստուած դամբարանին մէջ։

ՅՈՒՂԱՐԿԱԿԻՐՈՒԹԻՒՆ

Երէկ առաւօտ, ժամը 3ին, Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիին մէջ կատարուեցաւ, Գաղղիական ժողովի անդամ Գարամանեան էֆ.ի դստեր վաղամեռիկ Օր. Վիքթորիա Կ. Գարամանեանի յուղարկաւորութեան հանդէսը, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին, իր շուրջը ունենալով Պարիզեցի Փոխանորդը, Տ. Հմայեակ եպիսկոպոսը, Տ. Բարգէն, Տ. Ներսէս Ծ. վարդապետները, Տ. Մկրտեան Ս. քահանան և ուրիշ բազմաթիւ քահանաներ։ Յուղարկաւորութեան ներկայ կը գտնուէին խուռն բազմութիւն մը և Գաղ. ժողովոյ անդամները։ Մեռելական կարգէն յետոյ սրտաշարժ դամբանական մը խօսեցաւ Տ. Բարգէն վարդապետ, ի վեր հանելով վաղամեռիկ օրիորդին բարեմասնութիւնները, և երկնային մխիթարութիւն հայցեց վշտահար ծնողքին։ Յետոյ դագաղը դուրս հանուելով եկեղեցիէն մեռելական կառք մը դրուեցաւ, որուն հետեւեցան բազմաթիւ յուղարկաւորներ մինչեւ Շիշլի աղդ. գերեզմանատունը, ուր Գարամանեան գերդաստանին յատուկ դամբարանի մէջ ամփոփուեցաւ Օր. Վիքթորիայի մարմինը։

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՄ

Իզմիր, 25 Ապրիլ.

Սուրհանդակի 654 թուոյն մէջ կարդացի Մէհմէտեան էֆ.ի կողմէ մեզ և Բժշկեան էֆ.ի տրուած պատասխանը որ դժբաղդաբար դարձեալ «ըսի, ըսաւէն անդին չանց՝ իր։ Եղա՛յր, մենք ո՛չ փաստած էինք և ոչ ալ պահանջեցինք գիտնալ թէ մեր եկեղեցական երգեցողութիւնները յատկանշ ծագում ունին թէ՝ չինական. տեղական ապառնք են թէ՝ Հինագեն, Շիրազեն կամ Սպանանեն զրկուած Լայն. ինչո՞ւ ըուրը կը ծեծէք։ Բուն խնդիրը այն է թէ մեր արդի երգեցողութիւնները կանոնաւոր ու միօրինակ են. և որովհետեւ անուրանալի է թէ չեն, և այս պատճառաւ մեր երգեցողութիւնները բարեկարգութեան և հետեւաբար փոփոխութեան պէտք ունին, ուստի ասոր վրայ խորհիլ ու միջոցներ ի գործ դնելիք բաղձացեալ նպատակին հասցնելու համար։ Ցաւալի է որ կարգ մը օգային խօսքերով լրագրութիւնը և ընթերցողները կը զբաղեցնենք. մեզ ի՞նչ փոյթ թէ անցեալին մէջ յոյն Բաալթի մը կը վարէ եղեր այն ինչ տեղւոյն դպրոց դասը. թէ եղանակները ունդային են եղեր։ Կը հարցնենք, այս տեսակ ուսումնասիրութիւնները մեր եկեղեցական երգեցողութեան արդի բարելոնական վիճակին դարման մը կրնա՞ն ըլլալ։ կրցա՞նք հասկցնել։... Լ. Մ. ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ

Հեռագիր Այսօրուան

(Աժանս ը Քոնսթանթինոպլը)

ԱՐԱՆՍԱ

ԲԱՐԻԶ, 14 Մայիս.—Երեսփ. Ժողովին մէջ արտաքին գործոց նախարար Պ. Տէլքասէ յայտարարեց թէ իտալական նաւաբաժինն կողմէ Թուլոնի տրուած այցելութիւնը ազդեցոյց մը է Իտալիոյ և Ֆրանսայի մէջ տիրող բարեբարեկամութիւններուն. Նաեւ այդ միջոցին ռուսական նաւաբաժինն կողմէ Լուպէ Նախագահին բերուած ողջոյնը նոր դրական մը է Ֆրանքեւռուս դաշնակցութեան, որ բնաւ հիմակուանին չափ հաստատուն չէ եղած։

ՍՊԱՆԻԱ

ՄԱԴՐԻՏ.—Նախարարաց Խորհուրդը որոշեց վարչական կարգ մը ազակերդանցութիւններ տալ Բաթալոնիայի ու անոր բոլոր գաւառներուն։

ՍԷՎԻԼԻԱ.—Պարտիզպաններուն աշխատութենէ դադրելուն առթիւ ծագած կռիւ մը քանի մը հոգի վիրաւորուեցան և եօթանասուն հոգի ձերբակալուեցան։

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊԵՐը

ԲԵՐԼԻՆ.—Չինական պատուիրակները ծանոյցին օտար դեսպաններուն թէ Չին կ'ընդունի երեսուն տարուան մէջ վճարել տերութիւններուն պահանջած 450 միլիոն Թէյլի հատուցումը։

ՑՈՒՆԱՍՏԱՆ ԵՒ ՌՈՒՄԱՆԻԱ

ԱԹԱԶԻԱ.— Բաարա դրամատորին մէջ Ցունաստանի Թագաւորին կողմէ Ռումանիոյ Թագաւորին ու Թագուհիին ի պատիւ տրուած սեղանին ատեն Եորկիոս Թագաւորը բաժակ պարպեց Ռումանիոյ վեհապետներուն կենացը և ուրախութիւն յայտնեց առաջին անգամ հելլենական ատոցուածքի վրայ ուր կոխնուելու համար։ Կարող Թագաւորն ալ բաժակ պարպեց Ցունաստանի Թագաւորին ու Թագուհիին կենացը, ուրախութիւն յայտնելով որ Թագաւորին մօտ կը գտնուի։ Բաժակահարներուն ատեն ռումանական ու հելլենական ազգային երգերը նուագուեցան։

ՀԱՐԱՒԱՑԻՆ ԱՓՐԻԿԷ

ՔԻՊԹԱՒՈՒՆ.— Նախարարաց Խորհուրդը կը հերքէ դահլիճին վերակազմութեան զրոյցը։

ՄԵՍ ՀԷՐԴԵՂ

ՊՐԻՍԹ ԼԻԹՈՎՄԻ (Ռուսիա).—Հրդեհ ծագելով վեց հարիւր յիսուն երեք տուներ այրեցան. ղնսաը եօթը միլիոն բուպլիի կը հասնի։ (Կը յիշուի թէ ապային անգամը չէ, որ այդ քաղաքը հրդեհէ ղնսասուած է։ Քանի մը տարի առաջ ալ գրեթէ կէսէն աւելին այրեցաւ։—Ծանօթ. Դարձակալութեան։)

ԳԻՐԼԻՆ, 14 Մայիս

Ռուպլի	»	216 25
Բանկերի ներքին	»	171 —
Հնգամ. ներկա. պարտատոմս	»	— —
Փամ. Լենանի վրայ 3 տոկ.	»	96 260

ՓԱՐԻԶԻ, 14 Մայիս

Օսմ. Քոնս. սէքի Դ.	24	65
Բուսմէլի երկաթուղի	114	—

Eau minérale naturelle
Krondorf
la meilleure
boisson de table et rafraîchissante.

ԲԱԶԷ

Հայ վաճառատուն պատրաստ եւ չափս. վրայ զգեստներու

Մահմուտ Փաշա Ապուս հան, թ. 5-6

Եզանակիս յարմար ֆրանսական եւ անգլիական զգեստ բարդ նորաձեւ յուխաներէ պատրաստած է 40,00ոս ժամը հազուստ հին գինովով, այժմեան յաւելեալ գիներէն 40% աժան։

ԲԱԶԷՆ (Միակ վաճառատունն է որ Եւրոպայի գործարաններէն ուղղակի կը ստանայ իր կերպասները։

ԲԱԶԷՆ (Այն վաճառատունն է որ իր յանձնառութիւնները անձերի կը գործադրէ։

ԲԱԶԷՆ (Իր ծախած զգեստներու նորոգութիւնը ձրի կը կատարէ։

ԲԱԶԷՆ (Վերջապէս այնքան ժամ կը ծախէ որ իր մագիներուն մէջ ամէն մրցում կրնայ խեղդել։

ԲԱԶԷՆ Թուրքերէն անունը ՇԱՀԻՆ է, զգուշանալ այս անուան կեղծերէն։

ՇԸՄԻՐԶԸՐԻ ԻՒՆԻՎԷՐՍԷԼ

399 Մեծ փողոց Բերա. 399

Արուցց եւ կանացց համար, ներքնակներէնները, ճաճեկաներու, զուլպաներու եւ վոդիկաներու վաճառում։

Եւրոպայի ն վաճառատունները գեղեցիկ սովորութիւն մը ունին, որուն համեմատ, որոշ չրջանի մը մէջ կը փոխեն իրենց ապրանքները, աւելի նոր, աւելի սիրուն ապրանքներ դնելու համար անոնց տեղը։ Մեր վաճառատունն ալ այս գնահատելի սովորութիւնը ուզելով գործադրել, իր վարիչներէն Պ. Բարատարեանի զրկած է Եւրոպա, ամէնէն առաջնակարգ գործարաններէն գնելու համար վաճառատան ապագայ ապրանքները՝ որոնք այս պայմաններուն մէջ իրենց նմանը չպիտի ունենան տեսակի չքեղութեան, ազնուութեան և գիներու ժամանութեան կողմէ։ Մինչեւ Պ. Բարատարեանի վերադարձը, բացառիկ վաճառում մը սկսած ենք գնել ձեր մանկիկներու, ֆանելաներու, գուլպաներու, փողկաներու վրայ, անհաւատալի բլլալու ստորեւ չափաւոր գիներով։ կը բաւէ անգամ մը այցելել, բոլոր ասոնց ստուգութեան համոզուելու համար։

Շըմիրզըրի Իւնիվէրսէլի 30 օրուան բացառիկ վաճառումը վերջ պիտի գտնէ այս շաբաթ։ կը հրաւիրենք յարգդ հասարակութիւնը օգտուիլ այս մի քանի օրուան վաճառումէն։

ԲԱԲԱՍՏՕՐՈՒԼՕ ԵՒ ԼՕՒՆԹԻՏԼԻՍ

ՍԿՈՏԻ ՄՕՏԻՒ ՀԱՆՈՒ ՕՇԱՐԱԿ
Գլասգոյ, Կ. Պոլիս, 13 զեկտ. 1883
Պարոնայք Սգոյ եւ Գօուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական դիրքովս կարող չեմ փորձեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներուն փորձերուն եւ այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ մեր Մօրիս ձիան իւղն, իր այս վիճակին մէջ դիւրաւ խմուելով եւ մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորի ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անտես հռչակած է, մասնաւորապէս այդ յարդ պատրաստութեան մէջ։ ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱԿՓՐՈՆԷՆ ՓՇՇԱ
Գլասգոյ Վեհ Ուսումնական

Տր. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ԲՐԻՒ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՍՄԱՆԱՖՈՏՔ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ երեսը
Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ յունկեր

ԲԻՒՐԱՆԴԵԱՆ ԴՐԱՏՈՒՆ
Դպրոցական, Սեղրոս խան 5—7
Հայերէն, Գրաբարերէն եւ Տաճկերէն դպրոցական դասագրաց և դպրոցական պիտոյից համար մեծաքանակ մաքրոց, նուէրի յատուկ գիրքեր, Վիտալ—Լասալաշի աշխարհացոյց մեծադիր քարտէսներու, բուսաբանական և կենդանաբանական պատկերաց ընտիր հաւաքածոյ մը հանդերձ նմուշներով միշտ պատրաստ կայ։

Նոր հրատարակութիւն
Սահակեանց—Սրբազան պատմութիւն Նոր Ուխտի— չորրորդ տպագ 4 դրուշ.— Թովմեան— Նոր ընթացք Ֆրանսերէն լեզուի, 4 դրուշ.—Զօգու—Նամակագրութիւն դպրոց.—տոմակ 12½ դրուշ։
ՄԱՆԱՍԱՐՏԷԶԻ վերաբերեալ ամէն կարգի նկարներու և ՖՐԻՕՎԻԼԼԵԱՆ նուէրներու միակ կեդրոնատեղի։ 698

Ցանձնարարեցի իմ հիւանդներուս որ էֆիլիւենցային հետեւանքը եղող սաստիկ հարբուխին և նմանօրինակ ուրիշ հիւանդութեանց համար գործածեն տաք կաթի խառնուած Քրանտորֆի հանքային ջուր, և լաւագոյն արդիւնքը ձեռք բերի։
ՏՈԳՈՓ. ՍԹԼԷՐՈՒԼԻՍ

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԵԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԼ

Խազինեի Խասսայի Շահանէճէ միւպաեա օլունանաց ալթը եւլդ չուվալ ինկիլիզ բիրինճինին մահալը բուսմինն սէքիլինճի սալը կիւնիւ գարարը եվլրի վէ օնունճու բենճէնպէ կիւնիւտէ եիւղտէ իւչ թէնզիլի պիլդապալ գարարը դաթիսի վերիլէճէկինտէ իթեաէ թալէպ օլունլարը թէեմինաթ ադէսնին վէ եա միլեթպէր բեթալեթնամէսի միւրթահսիպէն եէվմը մեզբիւրտէ նիհաեէթ սաաթ տօղուզա գատար խազինեի ճէլիլի միւշարալեեե կէլմէլերի իլան օլունուր։

1—3

ROYAL VICTORIA

HAIR RESTORER

ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ԱՆՎՐԻՊԵԼԻ ԴԵՂ

ՄԱԶԵՐԸ, ՄՕՐՈՒՐԸ ԵՒ ՊԵՒՐԸ ՈՒԺԱՎՃՆԵԼՈՒ ԵՒ ԱՆՈՒՇ ՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԻՐԵՆՑ ԲՆԱԿԱՆ ԴՈՅՆԸ

Այս դեղը ներքամիկները կանհետացնէ եթէ անգամ մը գործածէք զայն. անմըրցելի դեղ մըն է։ Մաքուր և փայլուն կը պահէ մազերը. չէր մը կը բաւէ անոր ազդեցիկ յատկութիւնները երեւան բերելու համար։ Անոր գործածութիւնը ախորժելի է և հեռաթափութիւնը կ'արգիլէ։ Ասթճանական այլ ստոյգ արդիւնքներ կ'ունենայ։ Բնական փայլ մը կուտայ մազերուն։ Այս դեղը ճերկ մը չէ բնաւ։ Փափաքուած արդիւնքը ընդհանրապէս 10—15 օրէն ձեռք կը բերուի։ Անոնք որ ծանր հիւանդութիւններէ կ'ապաքինին, մազաթափութիւններ ունին, այն կիները՝ որոնք իրենց զաւակին կաթ կուտան և այն անձերը՝ որոնք մեծ յոգնութեանց ենթարկուած են միշտ, մազերնին կորսնցնելու ենթարկուած են միշտ. մանաւանդ այս պարագաներուն մէջն է որ Royal Victoria hair restorer ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉԸ մեծ ծառայութիւններ մատուցանելու կոչուած է, կը բաւէ անգամ մը փորձել, զայն գործածելու համար միշտ։ Գործածման եղանակն է չիշը երերցնել և փոքր ըստլունգով մը օրը անգամ մը չիխել մազերուն արմատները. Փափագուած արդիւնքը ձեռք բերելէ յետոյ՝ կը բաւէ երբեմն անգամ գործածել շաբաթը։ Այս դեղը կը ծախուի առաջնակարգ դեղարաններու մէջ միայն։ Օմ. կայսրութեան և Եգիպտոսի մէջ միակ գործական է Իսմիրնա Քարուանա, որուն վաճառատունը կը գտնուի Կալաթա Վոյվոտա պակասոնցին քով, Կալաթա—Նիշլի Թրամվէյի գծին մօտ, Թիւ 95—96։ Սոյն վաճառատան մէջ կը ծախուին նաեւ անգլիական և ամերիկեան պատրաստ դեղեր։

ՊԷՐԼԻՆԻ ՎԻՔԹՈՐԻԱ

ԱՆԱՊԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Աբժայական հրամանագրով արտօնուած 1853 տեպտ. 26ին կառավարութեան հսկողութեան տակ

Պէրլինի Վիքթորիան Գերմանիոյ ամէնէն հզօր Ընկերութիւնն է

Ապահովագր. դրամ Քր. 967,321,496

Պահեստի դրամ Քր. 270,096,743

ՊԷՐԼԻՆ ՎԻՔԹՈՐԻԱՆ ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանք, օժիտ, արկած, ցկեանս թոշակ, ևն.

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ժողովրդական ապահովագրութեան կիսոյ վրայ. առանց բժշկական փնտռտելու

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը, կամ տղոց ու որբերու համար օժիտ մը, լաքթական փոքր վճարումներով։—(մեւնոյն պայմանները կանոնաւոր ապահովագրութեան համար)։

Ապահովագրութիւն օրգենաւի, երկաթուղիի, թիւնելի ևն. արկածներու դէմ. ամբողջ կեանքին համար, շաբաթական փոքր վճարումով մը, սկսեալ ՄԷԿ ՖՐԱՆՔԷ. և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (52 շաբաթ, այսինքն 52 ֆրանք), այսպէսով ամբողջ կեանքին համար ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 ֆ.՝ մահուան պարագային, 15,000 ֆր.՝ արկածէն առաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային։

Ընկերութեան Դրամատունը.—ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ Ընդհ. Գործակալ,—ԷՄԻԼ ՎՕԿԼ

Գալաթիա, Օսմ. Պանքային դէմը, Ինճիէթ Խան, Թիւ 7, 8, 9։

ՄԱԹԻՔՕ ՏԷ ԿՈՒՄՕ ԵՒ ԸՆԿ.

ԴԵՂԱԳՈՐԾ Ի ՓԱՐԻԶ

MATICO de GRIMAULT & Cie

ՄԱԹԻՔՕՅԻ ՆԵՐԱՐԿՈՒՄ

Մի միայն Բերուի Մաթիքօի տերեւով պատրաստուած այս ներարկումն մէկ քանի տարուան մէջ տիեզերական հռչակ ստացած է։ Կը դարմանէ քիչ ժամանակի մէջ ամէնէն յամառ միզատարները։

ՔԱՔՍԻԼԻ ՄԱԹԻՔՕ

Անխուսափելի արդիւնք սերմնահեղուկային դարմանման համար, առանց երբէք յոգնեցնելու ստամոքսն, ինչպէս կ'ընեն բուսակոյլոյ խէժի քարտիւներու կը գործածուին նաեւ հինցած հիւանդութիւններու համար։

Փարիզ, 8, Վիվիէն փողոց, և դիմաւոր դեղարանաց մէջ։ A.

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրատով

Ամ կա կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 թուականէ ՝նը

(20 սէֆէր 1310)

Գործակալ, Գալաթիոյ մէջ Գ. Ալպէր Սիմբոն Ծոխաբեան խան, Վոյվոտա փողոց Թիւ 87

ԱԿԱ. ՀՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Գլխաւոր գործակալ, Գալաթիոյ մէջ Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը Եէնի Համի հովուաց փողոց, Օսմ. Նամակատան դէմը

Դեր-գործակալ Գալաթիոյ կողմը Գ. Ի. Զաւօխ Մաղրուճճիլար, Զարչըլը խան, Թիւ 21 194

BAIN ANTIRHUMATISMAL

ՌԻՒՄԱԹԻԶՄԻ ԴԱՐՄԱՆԸ

Զարմանալի՞ թիւն չէ, ուշադրութեամբ կարդացէք։

Այլ եւս պիտի չդանգատիք ոչ ռիւմաթիզմէ (յօդացաւ) ոչ ծունկի, բազուկներու, թիկունքի ևն. հովերէ, ցաւերէ ու խիթերէ։ Բժշկական աշխարհին քաջածանօթ Տոքթէօռ Լամօ, այս կարգի հիւանդութիւնները բուժելու համար հնարեց ՀԱԿԱՌԻՒՄԱԹԻԶՄԱՑԻՆ և արիւն շինող՝ ՊԱՆԵՍԻ ԴԵՂ ՍԸ որ տէմէնէ սաստիկ ռիւմաթիզմը կարճ ժամանակի մէջ. հիմնապէս կը բուժէ, ԱՌԱՆՑ ԱՌՈՂՈՒԹԵԱՆ ՎՆԱՍԵԼՈՒ.

Ռիւմաթիզմի ամէնէն սաստիկ ցաւերը, առաջին պանեսիով դադարեցուն կը հանդարտին։ Ամէնէն յամառ, հինցած և անբուժելի ռիւմաթիզմները որք ջերմուկներու լոգանքով չեն բժշկուած, Տոքթ. Լամօի դեղով հրմնապէս և ապահովապէս կը բժշկուին, ընդամենը վեցէն տասներկու պանես ընելով, հիւանդութեան տեսակին համեմատ։

Տոքթ. Լամօի հակառիւմաթիզմային եւ արիւն շինող՝ պանեսի դեղը,—որով երկու օրը անգամ մը պէտք է պանես ընել—ռիւմաթիզմի ամէն տեսակէն զատ, կատարեալ յաջողութեամբ կը բժշկէ նաեւ ՍԻՍԹԻՐ ըսուած կողի և ազդրի խիթն ու ցաւերը. և մինչեւ հիմա անբուժելի կարծուած ԿԱԹՈՒԱԾԸ, ԱՒԱԶԱԽՏԸ (գումխաթալը) և ամէն տեսակ ջղային հիւանդութիւնները։

Տոքթ. Լամօի պանեսն, ներսէն առնուած դեղերուն վրայ սա առաւելութիւնն ունի որ դուրսէն գործածուելով, սատմաքսը չյոգնեցներ, լառդոքուրեան չի վնասեր. կազմուածքը կը զօրացնէ և հիւանդութեան ամէնէն սաստիկ շրջանին մէջ ու հարբուխի ժամանակ ալ կը գործածուի։ Ապաքինողներն ու պրօնչիթի ենթարկուողներ այս պանեսին շնորհիւ կը վերստանան իրենց ոյժն ու առողջութիւնը։ Այս դեղը օգտա մըն է որ մորթին ծակոտիքները բանալով դիւրութիւն կու տայ մաքուր օդին ներմուծման։ Ամիսը մէկ պանես ընելով զերծ կը մնայ մարդ ռիւմաթիզմէ։ Ռիւմաթիզմի ամէնէն ուժգին դեղն այս է, որովհետեւ ճշմարտապէս կը բուժէ հիւանդութիւնը։ Կը ծախուի մեծ դեղարաններու և դեղի վաճառատուներու մէջ։ 652 19—30

ՀԻՆ ԳԻՆԻ երեսուն տարուան, բժշկներու կողմէ յանձնարարուած նոր ապաքինութիւններու և անարիւնութիւն ունեցողներու։ Դիմել Թրթաքիւղ, հանգուցեալ մուխթար Ցակոբ ագայի տունը։

Ա. ՆԻՒ ԵՈՐՔ

ԱՆՆԱՀ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԿ.

Ամենաճին Միջազգային Ընկ.

Հինգ վայ ապահովագրութիւն

Ֆիորկնութիւն յնւրոպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլթիէ փողոց (Գուվառ տէ զ'Իդալիէնի անկունը)։

Զուտ փոխադարձ շահերը կը պատկանի Ամ. ԱՄՐՈՂՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ

1900 Մայնաւար 1ին ամբողջովին իրականացած երաշխաւորութեան պարտաստ գումարն է սէկ միլիարտ 3։9 միլիոն ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բանի 6,230,000,000ֆր.։ Ընկերութեան հմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիարտ 660 միլիոն։

Նիւ Եորքի ընդհանուր ապահովագրութիւն (բոլոր) աւելի շատ առանձնաշնորհումներ և առաւելութիւններ կընծայէ ապահովագրելոց քան ուրիշ ընկերութեանց պայմանագիրները։ Նիւ-Եորքի ապահովագրութիւն առարկելի չէ բնաւ, և յանձնառութեան սկսեալ կերաշխաւորէ արդեսաբ. բնակութեան և ճամբորդութեան յարակից բոլոր վտանգներն և մահուան ամէն պարագաները. առանց բացառութեան, նոյն իսկ պատերազմի պահուն։ Ապահովագրիչն իրաւունք կու տայ տարուն տարի փոխառութիւններ ընել, որոնց գումարը նշանակուած կըլլայ կոնխատ Ապահովագրութեան մուրհակին մէջ։ առաջին տարեվերջին սկսեալ, ապահովագրուողին համար իրաւունքի անկում չկայ։ Ընդհանուր ապահովագրիչը կ'վճարուի ի դէպ մահու ապահովագրեալ տնէն ըրած բոլոր մասնաճաղներով, ինչպէս նաեւ ապահովագրեալ դրամագլխով և հարիւրին չորս երաշխաւորեալ տոկոսով։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա ՀՕ. ՕՒ. ՀՈՒՏԹՕՂ ԵՒ ԸՆԿ. ԳՆՆԻՉ-Գլատուբակ

192 Ա. ԶՈՒՀԱՆԵԱՆ

Վոյվոտա փողոց Վիքթորիա խան Գալաթիա

ՏՕՔԹՕՐ ԼԱՄՕԻ ԵՒ ԸՆԿ.

Ամերիկեան Ընկերութիւն

Ֆիլատելֆիա

Գլխաւոր գործակալ Գալաթիոյ մէջ Գ. Ի. Զաւօխ Մաղրուճճիլար, Զարչըլը խան, Թիւ 21 194

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ՛ Ա. ԽԱԼԶԱՏՈՒՐԵԱՆ ՝ՈՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԷ 396

(Եանենի գարեջրատան վրայի յարկը, ճիշդ Զրպուհեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցու ամենատատակ ցաւոտ տեսակները մէկ անգամէն կը լուծանին. ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պէտք չմնար։

Նորահնար եղանակս, նուրբ, ճաշակաւոր և գիմացկուն արհեստական ատամներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, դէմի ձեւաւորութիւն ցոս տարիի, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն հրաշալատարակ։

Բերանի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ ացցանեներու միջոցով։, առանց ցաւի տառապանութիւն։

Ց. Գ. Ձմեռները կիրակի օրերն ալ (միայն կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր (միայն կէս գիշեր) հիւանդ ընդունելի։

Մանոր.—Գալատայ կողմը մասնաճիւղ ՋՈՒՆԻՆԻ։։ 197

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՑԹԱՑԹԻՉ ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

Ժ. ՆԱՑՏԼԻՆԿԷՐ

Սինկէրի կարի մեքենաները գաւառ անգլ. զարգացեալ տոկունութեամբ այն քան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կոշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և շքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ։

Արեւելքի մէջ Սինկէրի մեքենաներուն միակ ներկայացուցիչն է Մ. Ժ. Նայտինկէր, որ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ մասնաճիւղեր հաստատած է։

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝ ԲԵՐԱ, Եէնիճէ Համբայ, Գալաթա Սէրայի դիմաց։

ՂԱԼԱԹԱ Սինկէր Խան, Թիւնէլին նեռ. Թրամվայի կայարանին դիմաց.

ՍՏԱՄԳՈՒԼ Սուլթան Համամ Թիւ 2. Սուլթան Պայազիտ Թրամվէյի Սթասիոնին դիմաց Թիւ 13։

EMULSION SCOTT

ՍԿՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին նշանը

ամբարիշտ մէջ լուսազգն դեղն է

ԵՐԱԽԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ

ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար։

Ամենէն ախորժահամ ձկան իւղն է «իրօֆօֆիլի տը լը ֆ տը սուտ» ի հետ խառնուած։ Տղայք հանդգրքով կ'ուզեն հաւակիլ զայն։ Բնաւ ուրիշ դեղ մը ասոր չափ ազդեցիկ չէ, բուժելու համար

ՀԻՒԾԱԽՏԸ, ԽՈՑԼԸ (սրբաձա),

ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ԾԻՐՈՒՄԸ,

ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆԸ,

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒՃՈՒԹԻՒՆԸ,

ԹՈՒԹԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՋԸ,

ՀԱՐԲՈՒԹԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,

և ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործարանէն՝ Սքոթ եւ Բոունէ. ՀԱՄՄԵՐ ԵՒ ՀԱՒԻՐ 531

ԹՈՄԱՍ ՍԻԻԼՍԸՆ

ԱՌՈՒՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒՈՐ

Ընդարձակ Հլլի, Կ. Գալատայ և Օսմանայի

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Սլաթաս	1069	Գոմս	1497	Գազ	1011	Մայմս	724	Բազարիս	186
Այէշիս	2607	Գանկս	2906	Գրանս	1695	Մարէնկս	2273	Մարգիս	1118
Ենճէլս	1541	Գոբաս	895	Լիրս	775	Մարգէլլս	3709	Ֆիրիս	1735
Աբիսազ	2377	Գիտս	4311	Լիսաթիկ	1581	Միքրաս	3557	Միլիկս	1198
Գասանս	1823	Տանիս	987	Լիկեաս	3720	Միլս	1057	Մէրգս	1200
Գոյամիս	1364	Տուրս	2383	Հոլաթիս	3600	Մանդէվիլլս	1735	Բասանս	1823
Գրաս	1076	Տրաս	1713	Հուսիպէր	595	Մուրիլլս	2419	Թ. Ալիլսն	1546
Գրիլնս	341	Տիսանս	504	Իսկս	2254	Նէրս	1083	Բարիս	2837
Գրիֆիթս	4431	Իսրս	2464	Իսաակս	5540	Օհիս	4100	Բոլէս	1470
Գէլրս	1671	Իլսոլաս	1530	Ինիս	1030	Սնանաքիս	4086	Բարքիս	487
Գանիրաս	1337	Իրազս	1341	Գէլէս	1053	Օրլանաս	1535	Ալարգնս	2429
Գամէս	1344	Ֆիաս	954	Գալբրիս	2207	Թալէրմս	1637	Վասրս	1914
Գոզս	1094	Ֆինլանա	1828	Բանկս	1700	Բոլս	510	Գլոս	1259
Գիրակս	2739	Ֆլամինկս	849	Լէս	1053	Բիաքս	2329	Վանիսլաքս	2396
Սիսէրս	1834	Ֆրանկիսբրս	4583	Լէբանոս	2272	Բինսլոս	1663	Նէաս	1850
Գլիս	2697	Կանիլէս	3060	Լիվարս	1643	Բոլլս	1613	Ջէրս	1209
Գոլոցաս	4235	Կիգանս	1243	Լոբենս	3191	Բանէս	1789		

Օքիլլս չոգենաւը, նաւապետ Ճօնսըն, ընդհանուր վաճառքով Հլլէն հոս հասած է։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԴ ՐՈՅԶ

Թիւ 22—24. Ֆիւնիւք Մեհմէտ Խան. Գալատա 277

ՏՐԵՏ. ԼԻՕԼԷՍՍ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈՓԵՆԱՒԱՏԱՆ ԳՆՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլ և Բոսթոն գէմ Ֆոնդ ընկեր.

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Վիրգինիան	10500	Ելավիան	3500
Համբուրգ	10500	Եսպրիան	3500
Գերմանիան	10500	Բորդոյ.ն	3000
Լանքասդրիան	9000	Բելգիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Բրազիլիան	2500
Գոլոմպիան	8000	Բաթէնեան	2500
Ջորջիան	8000	Ֆինլանդիան	2500
Գասպոնիան	8000	Բիրմանիան	2500
Ֆիրգինիան	8000	Լիսաբոնի	2000
Ֆալէնիան	8700	Մինեա	900
Վալսնիան	8700	Գրոզոզ	700
Ֆլորիդիան	8700	Լիսոան	800
Ֆասրան	8500		

Ապրանքի ապրանքին կը ընդունի նրանց, ապրանքն այլուր փոխադրելու համ Գալաթիոյ մաքսատունն հանելու համար իրենց հրամանագրի դրկել նշանակեալ ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութիւնաց համար դիմեցէք

ԷՏՎԱՐ ԼԱՆՔԼԻՆԴԻՆ

Գալատիա, քարափին վրայ

400 Լին տեղ մաքսատան

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET D COMMERCE

ՔՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՏԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երթևեռութիւնք

1 14 Օրէստ ժամը 4ին յետ միջօրէի

2 15 Իզմիր, Թիրէ, Հերակլեայ [illegible] 10ին միջօրէին [illegible] Էգէրասնոյ [illegible] Բոսֆոր-Յանիս [illegible] Ֆ. Գէրասի եւ Գեոս).

3 16 Օրէստ ժամը 10ին միջօրէին [illegible]

3 16 Սիէսթոյ, Սենեա Սուրան [illegible] Գալաց, Սեկասան, Տրապիզան, Գիրեզ եւ Գոնիա ժամը 1ին յետ միջօրէի։

Ելք 4'17 Օրէստ ժամը 4ին յետ միջօրէի։ 253

ՔԻՒՆԱՐԴ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՏԱՆ

Ամէն տեսակ ապրանք կը բանի Լիվերպուլ և Ամերիկա գէմ

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Իվէրնիա	18900	Սիրիանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Գամալոնիա	4341
Լուքանիա	12952	Վերլա	3229
Գամանիա	12950	Բաւլա	2945
Սուլիանիա	8345	Թրիտա	2938
Օմարիա	8128	Սիբրիա	2935
Եթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէբբո	2121
Ալբանիա	7369	Շերպուրկ	1814

Շերպուրկ չոգենաւը, նաւապետ Քարպինոս, ընդհանուր վաճառքով Լիվերպուլէն հոս կը սպասուի դէպի ամսոյս 18ին։

Դիմել առ ՀՈՒԼ ՀԱ ՍԻՆԷՐ

Joly et Senger

Գալատա Գ. Գ. Գ. Թիւ 6, 7, 8 [illegible]

ՄՕՍ

ՇՈՓԵՆԱՒԱՏԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլ, Ֆրանսայ, Գերմանական [illegible]

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
[illegible]	3000	[illegible]	1500
[illegible]	3000	Նէրիա	1400
[illegible]	3000	Բասրան	1250
[illegible]	3000	Էրզրում	1250
[illegible]	3000	[illegible]	1000
[illegible]	3000	[illegible]	1500
[illegible]	2507	[illegible]	1500

Դիմել առ Ֆ. Վ. ՎԻՔՕԼ և Ընկ. Գալատայ խան

ԶԷՄՍ ՄՕՍ և ՇԼԿ.

194 Գ. Զէյլ մեր Լիվերպուլ

— 10 —

ԳՐԱԴԱՏԱԿԱՆ

Գ.

Անուշադրութեամբ յարգմանուած մասեր եւ բառեր

1. «Եւ լռեցին դիւթապէս», էջ 17. et (ils) se turent comme par enchantement. — Ու լռեցին իբր դիւթապէս (մէկ ակնթարթի մէջ)։ Հմմտ. «Լռեց իբր դիւթապէս», 204։

2. «Շատ ողորմելի մարդիկ», 25. gens très misérables apparemment. — Ըստ երեւութին՝ շատ թշուառ եղող մարդիկ։

3. «Հարստութիւն մը», 27 une petite fortune. — Փոքրիկ հարստութիւն մը։

4. «Առ ջին դասարանին մէջ», 96. En première élémentaire. — Տարական դասընթացքի առաջին դասարանին մէջ։

5. «Գրքերը, տետրակները», 100. ses cahiers, ses livres et ses carnets. — Իւր դասագրքերը, իւր դասատետրերն ու իւր հաշուետետրերը (ծոցատետրերը)։

6. «Ես որ չորս էջեր մրոտած եմ», 110 moi qui... ai noirci quatre petites pages. — Ես որ չորս փոքր էջեր մրոտած (սեւցուցած) եմ։

7. «Մխայ քայլ մը», 118 un geste, un faux pas. — Շարժում մը, սխալ քայլ մը։

8. «Բայց հիւանդը, ուշադրութեամբ անոր դէմքէ յետոյ, աչքերը գոսեց։ Այն տեղ տղան եւայլն» 126. Mais le malade, après l'avoir regardé attentivement, ferma les yeux. — «Tata, tata! qu'avez vous? je suis votre fils, votre François! Le malade ne bougea pas davantage et continua à respirer avec effort. Alors l'enfant... — Բայց հիւանդը, զայն ուշադրութեամբ դիտելէ յետոյ, խփեց աչքերը։— «Հայրի՛կ, հայրի՛կ, ի՞նչ ունիք։ Ես եմ ձեր որդին, ձեր Ֆրանսուան։ Հիւանդը տեղէն չշարժեցաւ այլ եւս ու շարունակեց դժուարաւ շնչել։ Այն տեղ տղան եւայլն։

9. «Որ թուէր իրեն թէ եւ...» 130 Et cependant une chose le consolait. Il lui semblait, à lui, que... — Եւ սակայն բան մ՝ կը մխիթարէր զինքը։ Կը թուէր իրեն թէ եւայլն։

10. «Վարը, օթեակները, թատերաբեմը», 174. Parterre, galeries, loges, scènes. — Գետնասենեակը հայելարան ներք, օթեակներ, թատերաբեմը։

11. «Մ՚վ կայ հոդ», կոկ եղ տղան վ խէն առ կտրած» 189 «Qui est là? demanda Ferrucio haletant. Personne ne répondit. «Qui est là?» Répéta l'enfant, glacé par la peur. — Մ՚վ կայ հոդ, հարցուց Ֆէռուչիոյ հեւալով։ Ոչ ոք պատասխանեց։ «Մ՚վ կայ հոդ», կրկնեց տղան, եւայլն։

12. «Շեռակ կենայ ձոռին վրայ», 203 se tenir droit sur la poutre transversale. — Ուղղուդ կեալ միջակապէր ի վրայ։

13. «Ի՞նչակի մանգարտածաղիկի փունջ» 299 Des bouquets de pensées, de violettes et de marguerites. — Ինդածաղիկի մանուշակի ու մարգարտածաղիկի փունջեր։

14. «Կեր մը երեւար եւայլ» 233. ils étaient à peine entrés que l'on vit une chose horrible. Une femme parut etc. — Հազիւ մէջ նեռս մտած էին, քսմանելի բան մը տեսան։ Կին մ՚երեւցաւ եւայլն։

15. «Ինչ սփոփանքի հառաչանքով մը վանկնէն դուրս նետուեցաւ», 258. avec quel soupir de soulagement, avec quel élan il se jeta hors du wagon! — Սփոփանքի ինչպիսի՜ հառաչանքով, ինչպիսի՜ խանդով՝ վագոնէն դուրս նետուեցաւ։

16. «Իմ խեղճ զաւակներն, ու իմ եւայ» 272 Mes pauvres enfants! orphelins! et mon... — Իմ խե՛ղճ զաւակներս, որբե՛ր ու իմ եւայն։

17. «Մայրս մեռա՜...» 278 L'enfant répondit par un cri désespéré. «Ma mère est morte!» — Տղան պատասխանեց յուսահատական ճիչով մը, «Մայրս մեռա՜»։

18. «Այսքան մեծ աշխատութիւն մը վճարելու համար» 290 Pour vous payer de tant de soins, de tant de travail. — Ձեր այսչափ խնամքը, այսչափ աշխատանքը փոխարինելու համար։

19. «Ոչ ոք պիտի քնանայ» 311 Personne ne dormira bien. — Ոչ ոք պիտի քնանայ։

20. «Ձայն մ՚լսեցինք» 321 Nous entendîmes une voix de fausset — Թերի ու սեւար ձայն մը լսեցինք։

Ե.

Հայերէնի խնդրաւորեանց սխալներ

1. «Ես չեմ ուզեր ոչ nf (ուզղ) պատժել». 9. — Ես չեմ ուզեր ոչ զոք (հայ.) պատժել։

2. «Մտածէ՛ գործաւորներուն որ (!) իրիկուանը դարոց կ'երթան». 23. — Մտածէ՛ այն գործաւորներուն վրայ՝ որոնք դարոց կ'երթան իրիկունը։— «Մտածէ՛ համբ և կոյր տղոցը. Մտածէ՛ նաեւ այն ամէն տղոց.» 24. — Մտածէ՛ համբ ու կոյր տղայոց վրայ... Մտածէ՛ նաեւ բոլոր այն տղայոց վրայ...։ «Անշուշտ իր հորը կը մտածէր». 118. — Անտարակոյս իւր հոր վրայ կը մտածէր։— «Այս գեղեցիկ օդն արդէն իսկ մտածել կու տար դաշտային պտոյտներու». 197. — Այս գեղեցիկ օդն արդէն իսկ մտածել կու տար դաշտային պտոյտներու վրայ։— «Կը մտածէի մտրկանդ». 38. — Կը մտածէի մտրդ վրայ — «Մ՚ածելով. ձիւնագնդակներուն. սառոյցին ու կրակին» 66 — Մտածելով ձիւնագնդակներուն վրայ... սառոյցին ու կրակին վրայ։— Ֆրանսերէն penser բայը à նախդիրով (տրական) խնդիր կը պահանջէ. բայց հայերէն մտածել (ինչպէս խա հիլ), վրայ յետադրութեամբ խնդիր։ Հմմտ. «Ես ալ անոր վրայ կը մտածէի». 118 — «Զէին կրնար ուրիշ բանի վրայ մ՚ածե». 121 — Մտածած էր հօրը վրայ. 223.— «Իրենց վրայ մտածեցի», 275։

3. «Դէշ խօսիլ այն ամէն բանի որ իտալական է» 27 — Դէշ խօսիլ այն ամէն բանի վրայ՝ որ իտալական է։

4. «Սպասել զինքը», 32 — Սպասել իրեն։— «Սպասելով իրենց զաւակները եղբայրները քոռները». 282 — Սպասելով իրենց զաւակներուն, եղբայրներուն, թոռներուն։

5. «Վազ ի դէպ ի իւր տեարակին» 43. — Վազ ի դէպ ի իւր տեարակը։

6. «Կառօն եկաւ բոլորովին զարմացած տնօրէնին կանչուելուն» 51.— Կառօն եկաւ՝ տնօրէնին կողմէ (par) կանչուելուն վրայ բոլորովին զարմացած։— Հմմտ. «Տղուն յաղթանակին վրայ զարմանալով». 326։

7. «Ես ալ կը նախանձիմ Տեռսինն». 52. Թէեւ Ֆրանսերէն envier բայը régime direct կը պահանջէ, բայց հայերէն նախանձիլ՝ ոչ, այլ կա՛մ տրական և կամ վրայ յետադրութեամբ խնդիր։ Ուստի հարց էր ըսել. «Ես ալ կը նախանձիմ Տեռսինն կամ Տեռսինն վրայ։

8. «Ցանկարծական դողով մը բռնեցաւ 55. (semblant pris d'une terreur subite) — Բռնուիլ հոս կը պատասխանէ ոչ թէ գրական, այլ բացառական խնդիր. (հիւանդութենէ, դողէ բռնուիլ) այլ է թէ վարակուիլ, համակուիլ, տոգորուիլ պատարուիլ եւայն կը պահանջէն գործական խնդիր։ Ըստ այսմ հարկ էր ըսել. կարծես թէ յեղակարծ տրհուիրքով մը համակուած լինէր, կամ, իբր թէ պաշարուած լինէր յանկարծական արհաւիրքով մը։ Հմմտ. «Համակուեցաւ մեծ տխրութեամբ մը (il fut pris d'une grande tristesse» 84 Տ՛ս նաեւ 144 ուր բռնուիլ առած է բացառական խնդիր։ «Ջրային տգնապէ մը բռնուած» comme prise de convulsion.

(Շարունակելի)